

**UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ NAPOCA
FACULTATEA DE DREPT**

DATORIILE DE VALOARE

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC

Prof. dr. Liviu POP

DOCTORAND,

Asist. univ. Felicia Cătălina ROȘIORU

2011

CUPRINS

INTRODUCERE	1
§ 1. Preliminarii	1
§ 2. De ce datoriile de valoare?	5
§ 3. Privire asupra principalelor ipostaze ale datoriilor de valoare	7
3.1. Datoriile de valoare întemeiate pe ideea de repunere în situația anterioară	9
3.2. Datoriile de valoare întemeiate pe îmbogățirea fără justă cauză (pe un fapt juridic licit în general)	17
§ 4. Concluzii preliminare	18
PARTEA I: IPOSTAZE ALE DATORIILOR DE VALOARE ÎN DREPTUL CIVIL ROMÂN: PRECIZĂRI STRUCTURALE	22
Capitolul 1. Istoricul datoriilor de valoare	23
1.1. Apariția și dezvoltarea datoriilor de valoare în dreptul german	23
1.1.1. Etapa stabilizării monetare germane	24
1.1.2. Reformele monetare din 1948	26
1.1.3. Primele ipostaze ale datoriilor de valoare în jurisprudența germană	28
1.1.4. Evoluția după anul 1948	30
1.2. Privire istorică asupra fenomenului deprecierei monetare	31
1.2.1. Privire de ansamblu asupra deprecierei monetare de-a lungul istoriei	32
1.2.2. Succinte considerații privind deprecierea monetară și poziția jurisprudenței în Franța	33
1.2.3. Considerații privind deprecierea monetară și poziția jurisprudenței în România	35
Capitolul 2. Definiția datoriilor de valoare. Tipologie și funcții.	38
2.1. Definiție și coordonate	38
2.2. Tipologia datoriilor de valoare	39
2.3. Definiția și coordonatele datoriilor de valoare în dreptul german	41
2.4. Identificarea criteriilor unei definiții unitare în dreptul contemporan	42
2.5. Definiția datoriilor de valoare - categorie intermediară între obligațiile monetare și cele în natură	43
2.6. Definiția datoriilor de valoare - specie a obligațiilor pecuniare	44
2.7. Definiția datoriilor de valoare –mecanism de actualizare.	45
2.7.1. Elementele structurale ale datoriei de valoare – mecanism.	47
2.7.2. Definiția pe care o propunem.	50
2.8. Coordonatele tehnice ale datoriilor de valoare	50
2.9. Precizări terminologice	51
2.9.1. Precizări legate de metoda comparativă	51
2.9.2. Precizări legate de limbajul economic	54

Capitolul 3. Aplicațiile tradiționale ale datoriilor de valoare	55
3.1. Evoluția ca datoriilor de valoare în materia răspunderii civile (creanțele de reparație)	55
3.1.1. <i>Intervenția datoriilor de valoare în repararea prejudiciului patrimonial.</i>	56
3.1.1.1. Evoluția practicii judiciare și a doctrinei în sensul evaluării prejudiciului la data pronunțării hotărârii judecătorești	59
3.1.1.2. Problema cheltuielilor avansate de victimă pentru evitarea sau limitarea prejudiciului	67
3.1.1.3. Repararea prejudiciului patrimonial potrivit Noului Cod civil	69
3.1.2. <i>Intervenția datoriilor de valoare în repararea prejudiciului nepatrimonial</i>	70
3.1.2.1. Repararea componentei economice a prejudiciilor corporale	71
3.1.2.2. Repararea prejudiciului prin despăgubiri periodice	73
3.1.2.3. Incidența datoriilor de valoare în privința reparării prejudiciilor nepatrimoniale în dreptul german și francez	74
3.1.3. <i>Remarci conclusive cu privire la rolul datoriilor de valoare în structura obligațiilor de reparare a prejudiciilor.</i>	76
3.2. Intervenția datoriilor de valoare în structura obligațiilor alimentare. Privire specială asupra contractului de întreținere	77
3.2.1. <i>Contractul de întreținere.</i>	78
3.2.1.1. Întinderea obligației de întreținere	78
3.2.1.2. Intervenția mecanismului datoriei de valoare	81
a) Executarea în bani a obligației de întreținere	81
b) Rezoluțiunea contractului de întreținere și restituirea prestațiilor efectuate de către debitor.	85
3.2.2. <i>Situația specială a actualizării obligației legale de întreținere</i>	87
3.2.3. <i>Contractul de rentă viageră</i>	90
3.3. Datoriile de valoare întemeiate pe îmbogățirea fără justă cauză (pe un fapt juridic licit în general)	92
3.3.1. <i>Consacrarea creanțelor izvorâte din îmbogățirea fără justă cauză ca datorii de valoare în dreptul german</i>	94
3.3.2. <i>Manifestarea datoriilor de valoare în cadrul îmbogățirii fără just temei, potrivit actualei reglementări</i>	95
3.3.3. <i>Aplicarea mecanismului datoriilor de valoare obligațiilor de restituire generate de accesiune, întemeiate în general pe principiul interzicerii îmbogățirii în detrimentul altuia. Scurte considerații</i>	99
3.3.4. <i>Aplicabilitatea datoriilor de valoare în cadrul obligațiilor de restituire izvorâte din îmbogățirea fără justă cauză, astfel cum este reglementată în Noul Cod civil</i>	101
3.3.5. <i>Aplicabilitatea datoriilor de valoare în cadrul gestiunii de afaceri.</i>	104
3.3.6. <i>Intervenția datoriilor de valoare în cadrul restituirilor datorate în temeiul plății nedatorate</i>	107
3.3.7. <i>Observații conclusive</i>	110
Capitolul 4. Restituirile - domeniu predilect de manifestare al datoriilor de valoare. Considerații generale.	111
4.1. Elemente divergente în cadrul restituirilor	112
4.2. Elemente comune în cadrul restituirilor	114
4.3. Restituiri „normale” și restituiri „anormale”	116
4.4. Disparitatea regulilor ce guvernează restituirile	117
4.5. Restituirile și înscrierea în cont	119

4.6. Restituirile și revenirea a statu quo ante	120
4.7. Restituirile și datorii de valoare. Succintă comparație preliminară	123
Capitolul 5. Restituirile unui patrimoniu sau cu ocazia partajului. Aplicații ale teoriei datoriilor de valoare în materia universalităților de drept (regimurilor matrimoniale și succesiunilor). Restituirile izvorâte din anularea hotărârii judecătorești declarative de moarte	125
5.1. Datoriile de valoare în cadrul regimului comunității matrimoniale	127
5.1.1. Rolul subrogației reale în cadrul dreptului român al familiei	131
5.1.2. Rolul accesunii în cadrul dreptului român al familiei	135
5.1.3. Intervenția legislativă franceză de consacrare a mecanismului datoriilor de valoare	139
5.1.4. Regimul legal specific al stabilirii recompenselor datorate între masele de bunuri în cadrul regimurilor matrimoniale	141
a) Recompensa rezultă dintr-o singură operațiune	146
b) Reevaluarea recompensei rezultată dintr-o dublă contribuție	148
5.2. Intervenția datoriilor de valoare în cadrul succesiunilor	151
5.2.1. Stabilirea momentului de evaluare a bunurilor din masa succesorală în vederea partajului. Dezvoltarea datoriilor de valoare în materie succesorală	153
5.2.2. Incidența datoriilor de valoare în cadrul reducțiunii liberalităților excesive și a raportului donațiilor	155
5.2.2.1. Asigurarea rezervei în valoare	158
5.2.2.2. Raportul succesoral	159
5.2.2.3. Consacrarea legală a datoriilor de valoare în dreptul român în materia reducțiunii liberalităților excesive și a raportului succesoral	164
5.2.3. Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor generate de nedemnitătea succesorală constatată ulterior deschiderii moștenirii	165
5.2.4. Manifestarea tehnicii datoriilor de valoare în cazul admiterii petiției de ereditate	166
5.2.5. Menținerea valorii în timp cu ocazia partajului	167
5.3. Aplicabilitatea datoriilor de valoare în cadrul efectelor restitutorii generate de anularea hotărârii judecătorești declarative de moarte	174
5.3.1. Întinderea obligației de restituire în cazul anulării hotărârii judecătorești declarative de moarte în dreptul român	176
5.3.2. Întinderea obligației de restituire în cazul anulării hotărârii judecătorești declarative de moarte în dreptul francez	180
5.3.2.1. Situația juridică a bunurilor pe durata absenței	180
5.3.2.2. Declararea judiciară a decesului	190
Capitolul 6. Restituirile normale (intrate în previziunile părților)	191
6.1. Restituirile între coproprietari. Aplicabilitatea mecanismului datoriilor de valoare	191
6.1.1. Regimul juridic al exercitării coproprietății	192
6.1.2. Aplicarea mecanismului datoriilor de valoare în cadrul coproprietății	194
6.2. Restituirile izvorâte din actele juridice privind folosința bunului.	196
6.2.1. Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor izvorâte din exercitarea uzufructului	197
a). Restituirile legate de obligația uzufructuarului de a conserva substanța bunului	197
b). Restituirile legate de distincția dintre fructe și produse	201
6.2.2. Aplicarea mecanismului datoriilor de valoare obligațiilor izvorâte din	

<i>contractul de locațiune</i>	208
a) Obligația de restituire a bunului	209
b) Obligația de conservare a bunului	212
c) Problema actualizării judiciare a chiriei.	214
6.2.3. <i>Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor izvorâte din contractul de împrumut de folosință (comodat)</i>	217
a) Elemente definitorii ale comodatului	218
b) Obligațiile de restituire ale comodatarului	219
c) Obligația de răspundere a comodatarului	223
6.2.4. <i>Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor izvorâte din contractul de împrumut de consumație</i>	240
6.3. Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor ce decurg din contractele care privesc conservarea bunurilor	246
6.3.1. <i>Răspunderea depozitarului</i>	247
6.3.2. <i>Obligația de conservare și obligația de restituire ce revin depozitarului</i>	249
a) Obligația de conservare	249
b) Obligația de restituire în natură	252
c) Obligația de restituire prin echivalent	252
6.3.3. <i>Depozitul neregulat</i>	254
6.3.4. <i>Drepturile depozitarului</i>	258
6.3.5. <i>Aplicabilitatea datoriilor de valoare în cazul depozitului potrivit Noului Cod civil</i>	259
6.4. Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor generate de încorporarea bunurilor	260
6.4.1. <i>Restituirile în cadrul contractului de antrepriză</i>	260
a) Întinderea obligației de restituire	261
b) Consacrarea unei excepții legale de la valorism.	264
c) Imposibilitatea survenită de executare	266
6.4.2. <i>Restituirile ocazionate de accesiu</i>	267
a) Aplicațiile datoriilor de valoare în cadrul accesiuului imobiliar artificial	268
b) Aplicațiile datoriei de valoare în materia accesiuului mobil	271
6.5. Incidența datoriilor de valoare asupra restituirilor generate de prestarea unor servicii în cadrul contractual (restituirile în cadrul contractului de mandat)	274
Capitolul 7. Restituiri întemeiate pe ideea de retroactivitate (restituirile „anormale”)	280
7.1. Restituirile consecutive nulității și rezoluțiunii	280
7.1.1. <i>Evoluția concepțiilor despre nulitate</i>	283
7.1.2. <i>Accepțiunea contemporană a nulității</i>	285
7.1.3. <i>Efectele nulității. Evoluția și influența retroactivității</i>	290
7.1.3.1. Retroactivitatea	290
7.1.3.2. <i>Influența concepției privind retroactivitatea asupra restituirilor consecutive nulității sau rezoluțiunii</i>	293
7.1.4. <i>Rolul datoriilor de valoare în reglementarea nulității și rezoluțiunii din Noul Cod civil</i>	296
7.2. Restituirile generate de revocarea donațiilor (liberalităților)	296
7.2.1. <i>Revocarea donației pentru neîndeplinirea sarcinilor</i>	297
7.2.2. <i>Revocarea donației pentru ingratură</i>	298
7.2.3. <i>Revocarea donațiilor pentru surveniență de copii</i>	299

7.3. Revocarea judecătorească a legatelor	299
7.4. Restituirile datorate în cazul garanției pentru evicțiune	300
7.4.1. <i>Influența naturii obligației asupra întinderii efectelor sale</i>	302
7.4.2. <i>Efectele evicțiunii.</i>	306
7.4.3. <i>Întinderea obligațiilor garantului în cazul evicțiunii totale</i>	307
7.4.4. <i>Întinderea obligațiilor garantului în cazul evicțiunii parțiale</i>	322
7.4.5. <i>Incidența clauzelor de negaranție – posibilitatea părților de a înlătura convențional obligația vânzătorului</i>	324

Capitolul 8. Datorie de valoare legală - anularea concedierii netemeinice sau nelegale în dreptul muncii român	327
---	-----

PARTEA A II-A: TEORIA DATORIILOR DE VALOARE ÎN DREPTUL CIVIL ROMÂN: PRECIZĂRI CONCEPTUALE	330
--	-----

Capitolul 1. Natura juridică	332
1.1. Abordarea conceptuală (statică). Datoria de valoare – obligație	333
1.2. Clasificarea obligațiilor propusă de Codul civil și critica acesteia	334
1.3. Clasificări doctrinare	338
1.4. Poziția doctrinară clasică	339
1.4.1. <i>Datoria de valoare – obligație de a face</i>	339
1.4.2. <i>Datoria de valoare – categorie intermediară între obligațiile monetare și obligațiile în natură</i>	341
1.5. Critica doctrinei clasice. Calificarea datoriei de valoare	342
1.5.1. <i>Datoria de valoare – obligație de a da?</i>	343
1.5.2. <i>Datoria de valoare – obligație pecuniară?</i>	350
1.5.3. <i>Incidențele calificării datoriei de valoare asupra regimului juridic aplicabil</i>	356
1.6. Datoria de valoare – mecanism	360
1.7. Delimitarea față de clauzele de indexare	363
1.8. Delimitarea față de impreviziune	365

Capitolul 2. Autonomia datoriilor de valoare	365
2.1. Raportul dintre restituire și reparare	366
2.1.1. <i>Incertitudinea noțiunii de reparare</i>	368
2.1.2. <i>Raportul dintre reparare și pedeapsa privată</i>	370
2.1.3. <i>Influența elementului subiectiv – culpa</i>	372
2.1.4. <i>Autonomia restituirilor față de reparare</i>	374
2.1.5. <i>Agravarea și atenuarea regimului de restituire în Noul Cod civil</i>	375
2.2. Acțiune în nulitate – acțiune în restituire	376
2.3. Răspundere – nulitate	377
2.4. Regimul restituirilor în Noul Cod civil român și rolul datoriilor de valoare	379
2.4.1. <i>Soluțiile din dreptul comparat. Retroactivitatea nu este o soluție uniformă</i>	380
2.4.2. <i>Restituirile potrivit regulilor plății nedatorate</i>	387
2.4.3. <i>Restituirile potrivit regulilor îmbogățirii fără justă cauză</i>	388
2.4.4. <i>Considerații conclusive privind reglementarea restituirilor în Noul Cod civil</i>	391

Capitolul 3. Raportul dintre datoria de valoare și obligația de restituire. Limitele	
---	--

restituirii și limitele datoriilor de valoare	392
3.1. Limitări ale obligației de restituire	393
3.1.1. <i>Efectele bunei-credințe asupra întinderii obligației de restituire</i>	393
a). Dobânda-fruct civil?	395
b). Compatibilitatea datoriilor de valoare cu dobânda.	397
c). Indemnizația de folosință a bunului în cazul desființării unui contract	407
3.1.2. <i>Obligația de restituire și regimul special al protecției incapacabililor</i>	428
3.1.3. <i>Limitări întemeiate pe securitatea circuitului civil (criteriul actului încheiat)</i>	431
3.2. Obstacole ale datoriei de valoare	432
3.2.1. <i>Obiecțiunile religioase</i>	433
3.2.2. <i>Nominalismul monetar</i>	437
Capitolul 4. Mecanismul datoriilor de valoare	441
4.1. Funcționarea datoriilor de valoare potrivit regulilor subrogației reale	444
4.1.1. <i>Considerații privind subrogația reală</i>	445
4.1.2. <i>Rolul subrogației reale cu titlu universal în structura datoriilor de valoare</i>	449
a) rolul subrogației în formarea datoriilor de valoare	449
b) ideea de afectațiune și rolului subrogației reale cu titlu universal în cadrul patrimoniului	452
c) rolul subrogației în conservarea datoriilor de valoare	454
4.2. Raportul dintre datoriile de valoare, fungibilitate și consumptibilitate	458
4.2.1. <i>Bunurile fungibile</i>	459
4.2.2. <i>Bunurile consumptibile și neconsumptibile</i>	462
4.2.3. <i>Observații conclusive</i>	463
Capitolul 5. Fundamentul datoriilor de valoare	464
5.1. Datoria de valoare – ficțiune juridică?	464
5.1.1. <i>Raportul dintre ficțiune și subrogația reală</i>	467
5.1.2. <i>Datoria de valoare-ficțiune?</i>	470
5.2. Datoria de valoare și interpretarea economică a contractului	472
5.3. Datoria de valoare și echitatea, respectiv justiția contractuală	481
ÎN LOC DE CONCLUZII	485
BIBLIOGRAFIE	487

CUVINTE-CHEIE: datorii de valoare, restituire, reparare prin echivalent, nulitate, rezoluțiune, îmbogățire fără justă cauză, nominalism monetar, impreviziune, clauze de indexare, subrogație reală, fungibilitate

Prezenta lucrare urmărește elaborarea unei teorii unitare a datoriilor de valoare, mijloc automat de menținere a valorii în timp în obligațiile monetare. Criteriul pe baza căruia se realizează actualizarea pecuniară este reprezentat de un element intrinsec al obligației, valoarea obiectului său. Mecanismul datoriilor de valoare asigură echivalența între repararea în natură și repararea prin echivalent a prejudiciului, ca și între executarea în natură sau prin echivalent a obligației. Analiza diverselor ipoteze de restituire din dreptul civil ne-a permis realizarea distincției între restituiri și datoriile de valoare și ne-a servit la determinarea naturii juridice a acestora. Datoriile de valoare reprezintă un mecanism, deoarece ele presupun întotdeauna o obligație care se naște în natură, dar care se execută prin echivalent. Ele se întemeiază pe ideea de fungibilitate economică și aparțin curentului care tinde să domine dreptul privat, cel al valorismului.

1. Datoriile de valoare sunt înconjurate în dreptul civil român de un voal de mister, juristul român neputând – în general – să le precizeze sensul și aplicabilitatea. Mijloc automat de menținere a valorii în timp, datoriile de valoare – astfel cum au fost ele consacrate inițial în dreptul german – sunt recunoscute expres sau implicit, legal sau pretorian în dreptul civil francez, spaniol sau italian. Considerată o expresie „stranie”, deoarece până la urmă orice drept și orice datorie au ca obiect o valoare, expresia și mecanismul pe care îl denumesc au devenit necesare pentru a împiedica ruina creditorilor, din momentul în care moneda nu a mai putut exprima și conserva în timp valoarea, fiind redusă la un simplu mijloc de plată.

Am pornit în demersul nostru de la câteva *premise*. În primul rând, de la existența constantă a deprecierei monetare. Considerată de contemporani ca unul dintre cele mai grave efecte ale războiului, deprecierea monetară reprezintă în realitate o constantă istorică a evoluției societății. În al doilea rând, am avut în vedere în demersul nostru jurisprudența română, în general favorabilă actualizării creanțelor. În al treilea rând, însuși legiuitorul român admite actualizarea creanțelor, în anumite situații, cu rata inflației sau pe baza unor criterii determinate.

Având în vedere această orientare jurisprudențială și legislativă constant valoristă, am considerat utilă o lucrare care, pe baza analizei efectuate, să încerce conturarea unei teorii unitare, delimitarea diferitelor categorii, precizarea domeniului de aplicare și a mecanismului lor.

De asemenea, unul din proiectele de codificare europeană în materia dreptului civil face referire expresă la datoria de valoare, cunoscută cel puțin în dreptul german, francez și spaniol, în

principiu în materia complexă a restituirilor. Astfel, acestea trebuie să se facă în formă specifică, prescrie art. 160.3 al Ante-proiectului de Cod European al Contractelor (Proiectul Pavia), exceptând situațiile în care restituirea în natură ar fi excesiv de oneroasă, imposibilă juridic, dezavantajoasă sau lipsită de interes pentru creditor, față de starea bunului obiect al restituirii. În aceste din urmă ipoteze, se va plăti o sumă de bani în mod rezonabil echivalentă, prin acordul părților sau stabilită de judecător ca o *datorie de valoare*.

2. Datoria de valoare, unul din mijloacele cele mai adecvate de înlăturare a efectelor deprecierei monetare, desemnează, așa cum plastic și sugestiv rezultă chiar din denumirea sa, obligația centrată în jurul unei valori. În cazurile în care în raporturile civile intervin restituirea prin echivalent sau repararea, întinderea în bani a obligației este determinată, la un moment cât mai apropiat de cel al plății efective, de valoarea obiectului (în natură, inițial) al obligației.

Constatarea că ceea ce este destinat a servi drept măsură tuturor lucrurilor nu beneficiază de imuabilitatea metruului-etalon a bulversat viața juridică obligațională. Spre deosebire de alte unități de măsură, prestabilite în mod obiectiv și permanent, moneda este singura dematerializată, determinată în funcție de procesul subiectiv al evaluării.

În perioadele de instabilitate monetară devine crucială importanța determinării unei date, fie pentru stabilirea valorii unui bun, fie pentru stabilirea întinderii unei creanțe. Este important, așadar, momentul la care ne plasăm pentru a realiza una din operațiunile cele mai frecvente și adesea complexe din dreptul civil, evaluarea. Afirmția noastră este lesne ilustrată de constatarea că, în perioadele de depreciere monetară, prin menținerea nominalului sumei datorate, debitorul este practic liberat – într-o proporție mai mică sau mai mare - de o parte din obligația care îi revine. Condițiile economice impietează astfel asupra securității raporturilor juridice private, fiind necesare mijloace pentru apărarea și garantarea drepturilor subiective într-un context atât de schimbător cum este cel economic.

3. La momentul edictării sale, Codul civil a enunțat nominalismul monetar, postulat al imuabilității puterii de plată în obligațiile pecuniare și al independenței acestora față de fluctuațiile puterii de cumpărare a monedei, intervenite până la data scadenței. Debitorul datorează doar suma nominalizată în obligație, iar creditorul este ținut a primi această sumă. Nominalismul monetar a fost consacrat de Codului civil în materia împrumutului de bani, astfel că împrumutatul datorează întotdeauna numai cantitatea stipulată contractual de însemne monetare, raportată la cursul legal la data plății. Sporirea sau scăderea „prețului monedelor”, survenite între data împrumutului și data plății acestuia nu are nici o influență asupra obligației debitorului. Insensibil la fluctuațiile monedei,

nominalismul permite debitorului să se libereze restituind „suma numerică arătată în contract”. Acest lucru a condus, într-o manieră redhibitorie, la respingerea luării în considerare a valorii în cadrul obligațiilor pecuniare.

Raționamentul consacră perenitatea valorii nominale a leului, pe toată perioada dintre data emiterii și data modificării valorii sale oficiale prin lege, pe calea reformei monetare, fără a fi luat în considerare efectul inflației de a-i diminua puterea de cumpărare. Astfel, s-a absolutizat valoarea nominală a banilor, ignorându-se valoarea lor reală și existența fluctuațiilor monetare. Plata e liberatorie unitate cu unitate, ceea ce contează, deci, este doar valoarea legală (nominală) înscrisă pe piesă sau pe bilet.

Întemeiau principiul nominalismului monetar atât imperative legate de circulația monetară, cât și convingerile religioase care condamnau în mod vehement bogăția și productivitatea banilor. Creștinismul condamnă avariția, arătând că o dublă nefericire îl așteaptă pe cel care manifestă o dragoste excesivă față de bani: în ceea ce îl privește, fiind condamnat la moartea eternă, dar și nefericire pentru cei apropiați, privați de cele mai elementare lucruri. Parabola bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr arată că însăși creștinismul nu se limitează la condamnarea avariției la nivel unipersonal, respectiv la nivelul atitudinii individului față de bunurile sale; ea reprezintă o problemă și din punct de vedere al justiției distributive. Astfel, considerată de lumea creștină un viciu capital, avariția devine în Evul Mediu păcatul cel mai grav, iar numeroșii avari care bântuie prin *Infernul* lui Dante stau mărturie.

În contextul schimbării fundamentale a datelor economice, nominalismul determină disfuncționalitatea sistemului monetar și, din perspectivă social-juridică, devine o cauză de injustiție. În acest fel, el profită debitorului, reprezentând o normă la îndemâna celui obligat a plăti o sumă de bani. Acesta este liberat de datorie remițând suma nominală, indiferent de valoarea reală, chiar dacă în realitate ea s-a depreciat. Astfel, principiul încetează să mai constituie un corolar al vieții economice, fiindu-i deturnată finalitatea și impunând restabilirea egalității și echilibrului economic, fie prin instituirea de noi reguli, fie prin modificarea celor existente.

De asemenea, deși prescripțiile biblice au rămas intacte, morala creștină dar mai ales influența religiei asupra vieții sociale s-au diminuat.

4. Analiza Codului civil român în vigoare ne permite să constatăm că, în pofida nominalismului monetar erijat în principiu de jurisprudența și doctrina română inter și post-belică, unele din textele sale sunt redactate în spirit valorist. Evoluția dreptului român a oferit nominalismului monetar mărirea și decadența, o serie de prevederi ale Codului civil fiind

interpretate, treptat, în spirit valorist de către jurisprudență și doctrină, acestea prorogând adesea momentul evaluării la data pronunțării hotărârii judecătorești și nu la cel al nașterii creanței.

Datoriile de valoare, frecvent puse în practică din punct de vedere tehnic de către jurisprudență, reprezintă mijloacele de actualizare cele mai puțin cunoscute sau recunoscute de dreptul civil român. Măsurată de valoare, precum este cazul obligației contractuale de întreținere sau a celei de reparare a prejudiciului, această obligație sau acest mecanism (controversa fiind încă deschisă) prezintă avantajul major de a permite adecvarea („actualizarea”) pecuniară la momente diferite din cursul raportului obligațional. Întinderea obligației exprimată în bani reprezintă întotdeauna valoarea care îi constituie măsura, un element intrinsec și care exclude caracterul arbitrar al deciziei judecătorești sau inspirația în alegerea etalonului ce servește drept bază a actualizării în cazul clauzelor de indexare. Avantajul datoriilor de valoare și modul lor obiectiv de funcționare pot fi ilustrate de soluția jurisprudențială recunoscută în cadrul contractului de întreținere. Astfel, chiar dacă este stabilită în bani, obligația de întreținere trebuie să exprime la fiecare scadență echivalentul monetar al trebuințelor creditorului.

Lupta contra eroziunii monetare a condus, în spațiul doctrinei germane interbelice la dezvoltarea teoriei *datoriilor de valoare* (*Wertschulden*), care asigură menținerea cuantumului valoric al obligațiilor, cu salvagardarea necesităților de stabilitate și previzibilitate. Spre deosebire de acestea, obligațiile „pur” monetare (*Geldschulden*) sunt supuse în mod esențial principiului nominalismului și a riscurilor pe care le atrage aplicarea acestuia raporturilor juridice dominate de factorul timp. Evoluția datoriilor de valoare, strâns legată de efectele războiului asupra situației economice a Germaniei, a condus la cristalizarea a trei ipostaze inițiale de manifestare a acestora: creanțele de reparație; creanțele de restituire și creanțele izvorâte din îmbogățirea fără justă cauză.

5. În prima parte a lucrării, după analiza evoluției istorice a datoriilor de valoare și a fenomenului deprecierei monetare, sunt analizate punctual, pe capitole, principale ipostazele de manifestare a acestora. Un capitol aparte (capitolul al treilea) este consacrat aplicațiilor clasice ale datoriilor de valoare. În ceea ce privesc creanțele de reparație, soluția tradițională (neretținută din nefericire în Noul Cod civil) a evaluării prejudiciului la data pronunțării hotărârii judecătorești exprimă mecanismul clasic al datoriilor de valoare, de a putea determina la orice moment în timp întinderea obligației în funcție de valoarea reprezentând obiectul acesteia (prejudiciul, în cazul creanțelor de reparație). În acest context, am apreciat necesară abordarea detaliată a problemei prejudiciului moral și a dificultăților antrenate de soluțiile stabilite de Noul Cod civil în materia reparării.

Datoriile de valoare cunosc de asemenea o consacrare de către doctrina și jurisprudența română în materia contractului de întreținere, întinderea obligației de întreținere fiind determinată la fiecare scadență în funcție de întinderea nevoilor creditorului. În ceea ce privesc obligațiile de restituire izvorâte din faptele juridice licite, ele urmează adesea reguli proprii, care nu realizează întotdeauna și în totalitate aplicarea mecanismului datoriilor de valoare. Astfel, în cazul îmbogățirii fără justă cauză, obligația de restituire este determinată în funcție de regula dublei limite, iar în cazul plății nedatorate, regimul acesteia este determinat în funcție de buna sau reaua-credință a celui care acceptă plata și mai puțin de imperativul repunerii în situația anterioară.

Partea centrală a tezei de doctorat este consacrată analizei incidenței datoriilor de valoare asupra diferitelor tipuri de restituire din dreptul privat și, implicit, asupra raporturilor complexe – de independență sau interdependență – dintre datoriile de valoare și restituiri. Datorită multitudinii formelor de manifestare, creanțele de restituire în general pun problema delimitării între restituirile „normale”, realizate în executarea unui contract și intrate în previziunile părților și cele „anormale”, consecutive nulității sau rezoluțiunii (capitolul al patrulea). Restituirile par guvernate de o idee comună, aceea de revenire la *statu quo ante*; toate restituirile presupun o operație de restabilire a echilibrului patrimonial prin revenirea valorii în patrimoniul de origine. La rândul lor, datoriile de valoare tind la asigurarea repunerii în situația anterioară din punct de vedere valoric. Așadar, cel puțin din perspectiva finalității lor, restituirile și datoriile de valoare tind la realizarea aceluiași obiectiv, cu precizarea că cele din urmă intervin în cazul restituirilor prin echivalent.

Datorită disparității regulilor ce guvernează restituirile, am analizat mai întâi aplicabilitatea datoriilor de valoare într-o primă categorie, cea a restituirilor unui patrimoniu sau cu ocazia partajului, urmărind aplicațiile teoriei datoriilor de valoare în materia universalităților de drept (regimurilor matrimoniale și succesiunilor) și în cea a restituirilor izvorâte din anularea hotărârii judecătorești declarative de moarte (capitolul 5). Unele din cele mai interesante aplicații ale datoriilor de valoare privesc dobândirea, în parte cu mijloace proprii, a bunurilor comune în timpul căsătoriei și stabilirea momentului evaluării contribuției proprii cu ocazia partajului. În dreptul român al familiei, menținerea valorii în timp se realizează fie cu ajutorul subrogației reale, fie în temeiul regulilor accesunii. În dreptul patrimonial al familiei francez, datoriile de valoare cunosc o reglementare legală sub forma teoriei recompenselor. Potrivit art. 1469 Cod civil francez, în principiu, recompensa este egală cu cea mai mică dintre cele două sume reprezentate de cheltuiala efectuată și profitul subzistent. Totuși, ea nu poate fi mai mică decât quantumul cheltuielii efectuate atunci când aceasta a avut caracter necesar. De asemenea, potrivit art. 1469 alin. 3 Cod civil francez,

recompensa nu poate fi mai mică decât profitul subzistent atunci când *valoarea împrumutată a servit la dobândirea, conservarea sau ameliorarea unui bun* care se regăsește la momentul lichidării comunității în patrimoniul împrumutat. Dacă bunul dobândit, conservat sau căruia i s-au adus îmbunătățiri a fost înstrăinat în timpul comunității, profitul subzistent este evaluat la data înstrăinării, iar dacă un nou bun s-a subrogat celui înstrăinat, profitul subzistent se determină prin raportare la bunul subrogat.

În materia succesiunilor, datoriile de valoare se manifestă cu ocazia raportului donațiilor și a reducțiunii liberalităților excesive, în aceste domenii Codul civil român în vigoare urmând o orientare valoristă. În acest domeniu, Codul civil francez a statuat expres soluția valoristă de determinare a valorii bunului la un moment cât mai apropiat de cel al partajului efectiv, soluție pe care o regăsim și în Noul Cod civil român.

Un capitol aparte (capitolul 6) a fost consacrat restituirilor „normale” (intrate în previziunile părților), acestea urmând adesea un regim juridic determinat legal. În acest domeniu, datoriile de valoare își găsesc aplicație în privința restituirilor dintre coproprietari, a celor izvorâte din actele juridice privind folosința bunului (precum uzufructul, contractul de locațiune, cele de împrumut de consumație ori de folosință), din contractele privind conservarea bunurilor (depozitul) sau prestarea unor servicii (mandatul) ori în privința restituirilor generate de încorporarea bunurilor (antrepriză și accesiune). În aceste ipoteze, însă, datorită obligației debitorului de conservare a bunului, dar și datorită obligației esențiale de restituire a bunului la momentul încetării contractului, delimitarea dintre restituire și răspundere apare ca extrem de dificilă. Intrarea obligației de restituire „normală” în câmpul contractual perturbă regimul juridic propriu, fiind influențată de regulile răspunderii civile.

Cele mai mari similitudini există însă între datoriile de valoare și restituirile întemeiate pe ideea de retroactivitate, aceasta influențând atât restituirile consecutive nulității și rezoluțiunii, cât și datoriile de valoare (capitolul 7).

Un capitol de mică întindere este consacrat datoriei de valoare legale consacrate în materia anulării concedierilor netemeinice sau nelegale. În acest caz, legiuitorul a statuat repunerea completă – din punct de vedere patrimonial – a salariatului anterior concediat.

6. Analiza diferitelor ipostaze de manifestare ale datoriilor de valoare a permis construirea, în **partea a doua a lucrării, a unei teorii unitare a acestora, cu precizarea naturii lor juridice, a coordonatelor tehnice și a autonomiei datoriilor de valoare față de restituire și răspundere.**

Tradițional, se considera că datoriile de valoare reprezintă o categorie distinctă de obligații, intermediară între obligațiile în natură și cele monetare. *Din punct de vedere static*, analiza naturii juridice a datoriilor de valoare a relevat apartenența acestora la categoria obligațiilor pecuniare. Așadar, diferența principală față de acestea nu există structural, ci *dinamic*. Esențială, din perspectiva datoriilor de valoare, nu este absența expresiei monetare, ci existența unui *mecanism de evaluare* și *momentul* în care intervine aceasta. Aceste observații conduc astfel la necesitatea elaborării unei noțiuni funcționale a datoriilor de valoare.

Pe de altă parte, este discutabilă măsura în care datoria de valoare, în accepțiunea de categorie intermediară de obligații, se poate plia pe obligații atât de diverse precum cele de restituire, cele privind repararea prejudiciului cauzat sau executarea prin echivalent. În toate aceste exemple, datoria de valoare nu intervine de la momentul nașterii obligației, ci pe parcursul ei; ea ține de dinamica obligației, ca mecanism care permite adecvarea valorică dintre obiectul obligației și expresia ei monetară.

Juriștii francezi au văzut în datoria de valoare atât explicația unei metode de evaluare utilizată de jurisprudență și adoptată de legiuitor în vederea menținerii valorii anumitor creanțe în contextul eroziunii monetare, cât și un *mijloc tehnic susceptibil de generalizare*.

Din punctul nostru de vedere, în accepțiunea sa primară, datoria de valoare exprima echivalența între executarea în natură și executarea prin echivalent. Mai mult decât această echivalență, însă, datoriile de valoare exprimă „*întârzierea*” *evaluării* creanței până la data plății efective, *dubla evaluare* sau *reevaluarea necesare* pentru menținerea valorică a unei creanțe izolate. Evaluarea prealabilă executării creanței impune reglementarea situației sporului sau diminuării valorice în funcție de originea acestora și stabilirea datei de evaluare, element fundamental în contextul deprecierii monetare accentuate. Astfel, toate datoriile de valoare impun luarea în considerare a stării lucrului (element constant) și a valorii sale (element variabil), întinderea lor fiind determinată în principiu potrivit stării (fizice) a bunului de la momentul nașterii creanței și în funcție de valoarea sa de la momentul plății.

Specificitatea datoriilor de valoare se manifestă așadar la nivel funcțional și nu conceptual. Datoria de valoare nu reprezintă, *stricto sensu*, o obligație civilă autonomă.

În opinia noastră, originar, procesul său de formare presupune două etape: nașterea unei obligații în natură și imposibilitatea materială, morală sau fizică a executării directe a acesteia. Datoria de valoare intervine ca mecanism cu incidență în procesul de lichidare a unei obligații în natură, așadar *in solutione*. Bunul sau prestația obiect al raportului juridic inițial devine suportul

valorii în obligația subsecventă de executare prin echivalent, iar datoria de valoare realizează legătura între obligația în natură și creanța lichidă, pentru a asigura echivalența între cele două modalități de executare.

Datoriile de valoare implică *două elemente structurale, fundamentale*: o problemă de evaluare a creanței și una de conservare a valorii. Ele reprezintă un mecanism de adecvare valorică între obiectul - autentic, introdus sau înlocuit - al obligației și expresia lui monetară. Ea ține de dinamica obligației, asigurând simplificarea obligației principale (de reparare, de restituire, de executare etc.), care va avea întotdeauna în vedere valoarea bunului de la data plății, apreciată în funcție de starea acestuia de la momentul nașterii obligației.

Datoriile de valoare intervin în structura obligațiilor în cazul cărora executarea prin echivalent monetar nu exprimă plata „obișnuită”, convenită de părți la momentul nașterii sale sau prevăzută de lege.

Coordonatele tehnice constante ale datoriei de valoare, care permit atât identificarea acesteia, cât și aplicarea regimului corespunzător, constau în principal în existența unei obligații principale, al cărei obiect este preluat ca valoare și transferat temporal până la momentul lichidării, intervenția factorului timp, exprimat prin diferența existentă între data actului sau faptului juridic ce dă naștere datoriei de valoare și data evaluării, a conferirii expresiei nominale concrete, variabilitatea expresiei nominale, care pune în evidență rolul accesoriu al monedei în structura datoriei de valoare, caracterul ei de măsură secundară cu finalitate lichidativă și tehnica întârzierii în evaluare.

Pentru a pune creditorul la adăpost față de deprecierea monetară, e necesară suprimarea factorului timp, evaluarea trebuind să intervină în momentul plății și nu în cel al nașterii creanței. Cu cât există o convergență temporală mai mare (chiar identitate) între momentul traducerii nominale a cuantumului obligației și cel al plății efective, cu atât funcția datoriilor de valoare de transfer al valorii în timp își găsește satisfacție reală. Datoria de valoare se stinge, în ultimă instanță, prin plata unei sume determinate de bani, însă conținutul acesteia este independent de simpla adăugare a unor valori nominale, ci stabilit în funcție de scopul obligației și de scadența sa.

Tehnică valoristă, aceasta constă în delimitarea sau introducerea în obiectul creanței a valorii unui bun și în adecvarea acesteia cu cuantumul său nominal, la momentul plății sau executării creanței în cauză. Virtutea cardinală și caracteristică a datoriei de valoare devine, astfel, momentul *evaluării*: cu cât acesta intervine mai aproape de momentul plății, cu atât adecvarea dintre expresia valorică a obiectului și suma de bani remisă ca plată este mai aproape de executarea în natură, prevăzută convențional sau legal.

7. Datoria de valoare permite evidențierea și simplificarea regimului obligației de restituire prin echivalent (capitolul 3). În toate cazurile, va fi datorată valoarea bunului de la data plății, apreciată în funcție de starea acestuia de la momentul nașterii obligației. Astfel ca efect al mecanismului datoriilor de valoare, sporurile sau diminuările valorice ale bunului, provenite din fapta debitorului, profită sau îl obligă pe acesta la reparare.

De asemenea, limitele ce țin de protecția bunei-credințe, a persoanelor incapabile sau de sancționarea relei-credințe reprezintă limite ale obligației de restituire în sine. Obligația de restituire prin echivalent pornește de la (are ca element de bază) valoarea determinată conform mecanismului datoriilor de valoare, la care se adaugă sau se scad, conform opțiunii legiuitorului, valoarea fructelor percepute etc.

8. Întemeiată de doctrina franceză pe subrogația reală înțeleasă în sens larg, funcționarea datoriilor de valoare poate fi explicată, din punctul nostru de vedere, mai degrabă potrivit ideii de fungibilitate economică, suport al acceptării monedei ca mijloc cvasi-universal de plată (capitolul patru). Subrogația reală joacă un rol important în formarea și conservarea datoriilor de valoare, dar nu poate explica tehnica întârzierii evaluării creanței la momentul plății efective.

Noțiune pragmatică, datoria de valoare s-a adaptat cameleonic legilor juridice și economice succesive. Multiplele sale fațete îi conferă mai degrabă un caracter funcțional decât unul teoretic încheșat. Datoria de valoare aparține cu certitudine curentului valorist din dreptul modern. Aflată în căutarea unui fundament, ea oscilează între interpretare economică și solidarism contractual, putând însă apărea ca o simplă ficțiune juridică.

În fapt, datoria de valoare întârzie evaluarea creanței, „temporizează data estimării creanței pentru a-i conferi «actualitate» și «integralitate» sub aspectul acoperirii efective a datoriei sau a prejudiciului. Ea nu este o ficțiune juridică, ci un mijloc tehnic, admisibil și necesar, pentru a înlătura nominalismul monetar”.

În opinia noastră, datoriile de valoare se întemeiază pe ideea de echitate. Prin mecanismul datoriilor de valoare, „expresie a idealului de justiție comutativă”, valorismul se opune nominalismului monetar.

9. Datoriile de valoare nu se confundă cu obligația de restituire, așa cum nu se confundă nici cu cea de reparare sau cu plata. Oarecum similar subrogației reale, datoriile de valoare intervin în dinamica obligației, asigurând „actualizarea”, corelarea valorică intimă, conformă structurii și conținutului obligației între valoarea sa în natura ei specifică (alta decât banii) și valoarea sa monetară. Prin faptul că presupun intervenția banilor în scop lichidativ, datoriile de valoare

facilitează plata. Ele au însă rolul de a asigura echivalența dintre diferitele moduri de exprimare a obligației („în natură” sau în bani), la orice moment din existența acesteia.

Utilitatea studiului datoriilor de valoare pornește de la constatarea că, din punctul nostru de vedere, pe de-o parte, nu poate fi ignorată influența vieții economice asupra dreptului privat, iar juristul nu ar trebui să ignore mecanismele ce țin de funcționarea banilor – element-cheie al lumii juridice moderne. Contractul ca instrument juridic nu poate ignora operațiunea economică realizată prin intermediul său. Normele contractuale cuprind nu doar voința părților privind dreptul ce le-ar fi aplicabil, ci și o evaluare economică a operațiunii realizate, a obiectului contractului. Acesta este marcat în egală măsură de situația patrimonială a părților, de condițiile obiective ale pieței și de influența (sau chiar intervenția) Statului prin intermediul politicii economice adoptate.

În acest context, apreciem că flexibilitatea regulii juridice poate fi cheia perenității sale. O funcționare simplă a pieței, schimburile economice puține, o politică economică națională strictă au permis stabilirea unor reguli juridice aplicabile un anumit interval de timp. De îndată ce funcționarea pieței a fost bulversată, legile sale au fost contestate și multiplicare, a intervenit factorul internațional de schimb, regulile juridice trebuie adaptate astfel încât să asigure stabilitatea și funcționalitatea Dreptului.

BIBLIOGRAFIE

1. Albaladejo. M., *Derecho civil. III. Derecho de bienes*, Librería Bosch, Barcelona, 2002;
2. Albanese, A., *I miglioramenti nel Codice civile*, în „Contratto e impresa”, nr. 2/2003;
3. Albiges, C., *De l'équité en droit privé*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2000;
4. Albu, I., *Regimul juridic al bunurilor comune ale foștilor soți pe timpul dintre data desfacerii căsătoriei și data împărțirii lor (II)*, în „Justiția Nouă”, nr. 8/1965;
5. Albu, I., *Dreptul familiei*, Editura didactică și pedagogică, București, 1975;
6. Albu, I., *Probleme actuale privind obligațiile civile pecuniare*, în „Revista română de drept” nr. 8/1983;
7. Albu, I., *Drept civil. Introducere în studiul obligațiilor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1984;
8. Albu, I., *Căsătoria în dreptul român*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988;
9. Albu, I., *Drept civil. Contractul și răspunderea contractuală*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1994;
10. Albu, I., *Probleme actuale privind reevaluarea judiciară a creanțelor, indexarea convențională a obligațiilor pecuniare și indexarea dobânzilor*, în „Dreptul” nr. 1/1994;
11. Albu, I., Man, A., *Despre utilitatea folosirii terminologiei juridice latine în dreptul român, cu referire specială la adagiile pacta sunt servanda și rebus sic stantibus*, în „Dreptul” nr. 2/1996;
12. Albu, I., *Considerații în legătură cu revenirea jurisprudenței române la practica reparării bănești a daunelor morale*, în „Dreptul”, nr. 8/1996;
13. Albu, I., *Repararea prejudiciului cauzat prin vătămări corporale*, Editura Lumina Lex, București, 1997;
14. Albu, I., Ursa, V., *Răspunderea civilă pentru daune morale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979;
15. Alpa, G., Dasio, M., *La dissolution du lien contractuel dans le Code civil italien*, în G. Viney, M. Fontaine (dir.), *Les sanctions de l'inexécution de l'exécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant-Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles, Paris, 2001;
16. Alexandresco, D., *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român*, tomul V, Tipografia națională, Iași, 1898;
17. Alexandresco, D., *Explicațiunea teoretică și practică a dreptului civil român în comparație cu legile vechi și cu principalele legislațiuni străine*, vol. 8, Partea a II-a (Vânzarea), Editura Atelierele grafice Socec & Co, Ediția a II-a, București, 1925;
18. Alexandresco, D., *Principiile dreptului civil*, vol. 1, București, 1926;
19. Alexandrini, Al., *Notă la Decizia Curții de Casație III nr. 2086 din 2 noiembrie 1938 și la Decizia Curții de Casație III nr. 459 din 13 octombrie 1941*, în „Pandectele Române”, 1945, partea I;
20. Alexandru, C., *Discuții privind actualizarea creanțelor pecuniare*, „Pandectele Române” nr. 6/2001;
21. Alfonso Pérez, T., *Remedios*, în G. García Cantero (coord.), *Anotaciones españolas al Proyecto de Pavía*, El Justicia de Aragón, Zaragoza, 2005.
22. Amar-Layani, B., *La tacite reconduction*, în „Recueil Dalloz”, 1996;
23. Ancel, M.–E., *La prestation caractéristique du contrat*, Ed. Economica, Paris, 2002;
24. Ancel, P., *Force obligatoire et contenu obligationnel du contrat*, în „Revue trimestrielle de droit civil 1999”;
25. Andrei, D., *Dreptul la despăgubire al constructorului locatar*, în „Revista Română de

- Drept”, nr. 3/1978;
26. Anghel, I. M., *Notă critică la dec. civ. a Tribunalului regional Suceava, nr. 29 /1963*, în „*Justiția Nouă*” nr. 1/1965;
 27. Antipapas, L., *La notion d'économie en droit des régimes matrimoniaux*, în „*Revue de la Recherche Juridique – Droit prospectif*”, nr. 3/2009;
 28. Antonmattei, P.-H., *Contribution à l'étude de la force majeure*, Paris, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, 1992;
 29. Asuncion Planes, K. de la, *La réfaction du contrat*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2006;
 30. Aubenas, R., *Un cas concret de „restitutio in integrum” en 1352*, în *Etudes d'histoire du droit privé offertes à P. Petot*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Ed. Montchrestien, Jurisprudence Dalloz, Librairie du Recueil Sirey, Paris, 1959;
 31. Aubert, J. L., *Quelques remarques sur l'obligation pour la victime de limiter les conséquences dommageables d'un fait générateur de responsabilité*, în „*Études offertes à G. Viney*”, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, 2008;
 32. Aubert, J.-L., *Introduction au droit et thèmes fondamentaux de droit civil*, Armand Colin, Paris, 1992;
 33. Aubert, J.-L., *Les restitutions consécutives à l'annulation d'un contrat: quel régime juridique?* (note sous Cass. Civ. 1ère, 24 septembre 2002), în „*Recueil Dalloz*” 2003;
 34. Aubry, C., Rau, C., *Cours de droit civil d'après la méthode de Zachariae*, vol. IV, Marchal et Billard, Paris, 1871;
 35. Aubry, C., Rau, C., *Cours de droit civil français*, t. IV, 6ème éd, Imprimerie et Librairie Générale de Jurisprudence, Paris, 1869;
 36. Aubry, C., Rau, C., *Droit civil français*, t. II, *Les biens*, Ed. Marchal & Billard, Paris 1935;
 37. Aubry, Ch., Rau, Ch., *Droit civil français*, tome 1, 7ème éd., par. A. Ponsard, Librairies Techniques, Paris, 1964;
 38. Axenciuc, V., *Pe urmele leului nostru*, <http://www.itcnet.ro/history/archive/mi2000/current2/mi43.htm>;
 39. Aynès, L., *Rapport introductif*, în *L'anéantissement rétroactif du contrat*, actes du Colloque du 22.10.2007, în „*Revue des contrats*” 2008/1;
 40. Azzard, P., *L'instabilité monétaire et la notion d'équivalence dans le contrat*, în „*La semaine juridique. Édition générale*” (JCP G), 1953. I. 1092;
 41. Bacaci, A., *Raporturile juridice patrimoniale în dreptul familiei*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1986;
 42. Băcanu, I., *Regimul juridic al dobânzilor*, Editura Lumina-Lex, București, 1996;
 43. I. Băcanu, *Regimul juridic al dobânzilor*, în „*Revista de Drept Comercial*”, nr. 1/1995 și 2/1995;
 44. Baias, F. A., *Prefață la Codul civil*, Editura C.H. Beck, București, 2009.
 45. Bâldea, G., *Aspecte teoretice și practice privind clauzele asigurătorii*, în „*Dreptul*” nr. 12/1999;
 46. Bandrac, M., *Observation sous Cass. Civ. 1re, 25 mai 1992*, în „*Revue trimestrielle de droit civil*”, 1992;
 47. Barabé-Bouchard, V., *Le changement de signification du principe d'immutabilité des régimes matrimoniaux*, în „*La Semaine Juridique. Édition Notariale*” (JCP. N.), 1994, *Doctrine*;
 48. Barbero, A. E., *Intereses monetarios*, Editorial Astrea, Buenos Aires, 2000;
 49. Barberot, C., *Consistance de la masse indivise partageable*, (note sous Cass. Civ. 1re, dec. din 28 ianuarie 2003), în „*Recueil Dalloz*”, 2003, *Jurisprudence*;
 50. Barrere, J., *Influence de la dépréciation monétaire sur les obligations alimentaires*, în P.

- Durand (coord.), *Influence de la dépréciation monétaire sur la vie juridique privée*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1961;
51. Basilescu, A., *Moneda. Studiu economic*, Tipografia „Gutenberg”, București, 1923;
52. Batteur, A., *Droit des personnes, de la famille et des majeurs protégés*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2009;
53. Baudry-Lacantinerie G., Barde, L., *Traité théorique et pratique de droit civil. Des obligations*, 3e éd., tome deuxième, Librairie de la Société du Recueil J.-B. Sirey et du Journal du Palais, 1907;
54. Baudry-Lacantinerie, G., Chaveau, M., *Traité pratique et théorique du droit civil*, t. V, *Des Biens*, L. Larose, Paris, 1897;
55. Baudry-Lacantinerie, G., Wahl, A., *Traité théorique et pratique de droit civil*, tome 23, *De la société, du prêt eu du dépôt*, 1907;
56. Bayon, A. Le, *L'usufruit des parts sociales*, în „Revue des sociétés”, 1973;
57. Becqué-Ickowitz, S., *La construction sur le terrain d'un époux séparé de biens financée par des sommes indivises. Réflexions sur la dette de valeur*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2008;
58. Beignier, B., *Preuve de la récompense due par la communauté: retour au droit et à l'équité (note sous Cass. Civ. 1re, decizia din 14 ianuarie 2003)*, în „Recueil Dalloz”, 2003, *Jurisprudence*;
59. Beleiu, G., *Teoria impreviziunii – rebus sic stantibus – în dreptul civil (II)*, în „Dreptul” nr. 10-11/1993;
60. Beleiu, Gh., *Actul juridic civil în Tratat de drept civil. Vol. I. Partea generală*, coord. P. Cosmovici, Editura Academiei, București, 1989;
61. Beleiu, Gh., *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Casa de Editură și presă „Șansa”, București, 1992;
62. Beligrădeanu, Ș., *Examen teoretic al practicii judiciare privind regimul juridic al lucrărilor efectuate de chiriaș în timpul locațiunii*, în „Revista Română de Drept”, nr. 5/1974;
63. Beligrădeanu, Ș., *Notă (II) la dec. civ. nr. 699/1995 a Curții de Apel Alba Iulia*, în „Dreptul” nr. 5/1996;
64. Beligrădeanu, Ș., *Notă (III) la sent. civ. nr. 8984/1978 a Judecătorei Timișoara*, în „Revista Română de Drept” (RRD) nr. 1/1980;
65. Beligrădeanu, Ș., *Răspunderea direcției regionale de căi ferate în cazul pierderii coletelor predate la depozitele „bagaje de mână”*, în „Dreptul”, nr. 1-2/1990;
66. Bellivier, F., Sefton-Green, R., *Force obligatoire et exécution en nature du contrat en droit français et anglais: bonnes et mauvaises surprises du comparatisme*, Mélanges J. Ghestin, 2001;
67. Bénabent, A., *Le montant du dépôt en garantie à restituer par le bailleur est-il soumis au nominalisme monétaire ? (note sous Civ. 3-eme, 21 juillet 1999)*, în „La Semaine Juridique. Édition générale” (JCP G.)1999;
68. Bénabent, A., *Droit civil. Les obligations*, Montchrestien, Paris, 1999;
69. Bénabent, A., *Droit civil. Les contrats spéciaux civils et commerciaux*, Montchrestien, Paris, 1999;
70. Bergel, J.- L., *La révision judiciaire des rentes viagères entre particuliers: une expérience économique et sociale dans le droit des contrats*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1973;
71. Bergel, J. L., *Différences de nature (égale) différence de régime*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1984;
72. Bergel, J.-L., Bruschi, M., Cimamonti, S., *Traité de droit civil sous la direction de Jacques Ghestin. Les biens*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2000;
73. Bernardini, P., *Hardship et force majeure*, Contratti commerciali internazionali e Principi

- Unidroit, 1997-2;
74. Bertel, J.-P., *L'accession artificielle immobilière*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994;
 75. Bertolaso, S., *Régime de la réparation*, Juris – Classeur Civile, art. 1145 à 1155, fasc. 20
 76. Bessières–Roques, I., Fournier, C., Hugues, H., Riche, F., *Expertise. Précis d'évaluation du préjudice corporel*, Edition l'Argus, Paris, 1997;
 77. Bihl, P., *Le temps de la restitution dans le prêt à usage*, în *Mélanges offertes à Jean-Luc Aubert. Propos sur les obligations et quelques autres thèmes fondamentaux du droit*, Dalloz, Paris, 2005;
 78. Birks, P., *An Introduction to the Law of Restitution*, Clarendon Press, Oxford, 1985;
 79. Birks, P., *At the Expense of the Claimant: Direct and Indirect Enrichment in English Law*, <http://ouclf.iuscomp.org/articles/birks.shtml>;
 80. Birks, P., *Unjust Enrichment and Wrongful Enrichment*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
 81. Bîrsan, C., *Drept civil. Drepturile reale principale*, Editura ALL Beck, București, 2001;
 82. Bizière, P., *La loi du 17 mai 1960 et l'évolution des indemnités relatives à l'exercice du droit d'accession, d'usufruit et de copropriété*, în „La Semaine Juridique. Édition générale” (JCP. G.), 1961;
 83. Bocșan, M., *O încercare de reconsiderare a aplicării art. 494 din Codul civil*, în „Dreptul”, nr. 11/1998;
 84. Boilă, R. L., *Culpa, „eterna doamnă” a răspunderii civile delictuale*, în „Revista Română de Drept Privat”, nr. 2/2010;
 85. Boilă, R. L., *Răspunderea civilă delictuală subiectivă*, Editura CH Beck, București, 2009;
 86. Boltanski, L., Chiapello, E., *Le nouvel esprit du capitalisme*, Gallimard, Paris, 1999;
 87. Bonell, M. J., *An International Restatement of Contract Law: the UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts*, 3rd ed., Transnational Publishers Inc., Ardsley New York, 2005;
 88. Bonell, M. J., Bonelli, F., *Contratti commerciali internazionali e Principi Unidroit*, Milano, Giuffrè, 1997;
 89. Bonell, M. J., *The CISG, European Contract Law and the Development of a World Contract Law*, The American Journal of Comparative Law, Vol 56 (2008);
 90. Bonell, M. J., *The Role of Comparative Law in the Unification Process*, în „Revue pratique des sociétés”, 96 (1997);
 91. Bonnecase, J., *Supplément la Traité théorique et pratique du droit civil de G. Baudry – Lacantinerie*, vol. III;
 92. Borella, Fr., *La justice de Salomon. Réflexions sur le juste*, Mélanges en l'honneur du Professeur G. Peiser, Presses Universitaires de Grenoble, 1995;
 93. Borghetti, J. S., *Les intérêts protégés et l'étendue es préjudices réparables en droit de la responsabilité civile extra-contractuelle*, în „Études offertes à G. Viney”, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2008;
 94. Boroi, G., *Drept civil. Partea generală*, Editura ALL Beck, București, 1999;
 95. Boroi, G., *Drept civil. Persoanele*, Editura All Beck, București, 2001;
 96. Boudon, G., *Traité de sociologie*, Presses Universitaires de France, Paris, 1992;
 97. Bousiges, A., *Les restitutions après annulation ou résolution d'un contrat*, thèse Poitiers, 1983;
 98. Brenner, C., *L'acte conservatoire*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1999;
 99. Brethe de la Gressaye, J., *Revue des thèses*, recenzie a lucrării lui B. Gross, *La notion d'obligation de garantie dans le droit des contrats*, Bibliothèque de droit privé , t. 42, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1964, în „Revue internationale de

- droit comparé”, nr. 1/1967;
100. Breton, A., *L'absence selon la loi du 28 décembre 1997. Variations sur le thème de l'incertitude*, în „Recueil Dalloz”, 1978, *Chronique*;
 101. Breton, A., Laroche-Gisserot, F., *Absence*, în „Répertoire civil Dalloz”;
 102. Burgard, M., *Enrichissement sans cause au sein du couple; quelles différences de régime entre époux, partenaires et concubins*, în „Revue de le Recherche Juridique – Droit prospectif” (RRJ.), 2009 – 2;
 103. Burzo, M. E., *Efectele devalorizării monetare în raporturile civile patrimoniale*, teză de doctorat, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Facultatea de Drept, Cluj-Napoca, 1998;
 104. Cabella Pisu, L., *Garanzie e responsabilità nelle vendite commerciali*, Giuffrè Editore, Milano, 1983;
 105. Cabrillac, R., *Droit civil. Les régimes matrimoniaux*, Montchrestien, Paris, 2002;
 106. Cabrillac, R., *Le travail d'un époux sur un bien dans les régimes matrimoniaux*, în *Mélanges offertes à Christian Mouly*, livre I, Litec, Paris, 1988;
 107. Cadïet, L., *Sur les faits et les méfaits de l'idéologie de la réparation*, în „Mélanges offertes à P. Drai”, Dalloz, Paris, 2000;
 108. Calvez, J. Le, *L'usufruit des valeurs mobilières de capitalisations (ou les bois taillis du XXe siècle)*, în „Recueil Dalloz” 1994, *Chroniques*;
 109. Cantacuzino, M. B., *Elementele dreptului civil*, Editura ALL Educațional, București, 1998;
 110. Căpățână, O., *Nulitatea actului juridic civil*, în *Tratat de drept civil, vol. I, Partea generală*, Editura Academiei, București, 1989;
 111. Căpățână, O., Ștefănescu, B., *Tratat de drept al comerțului internațional. Partea specială*, București, Editura Academiei R.S.R., 1987;
 112. Capitant, H., *Essai sur la subrogation réelle*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1919;
 113. Capitant, H., Juillot de la Morandière, L., Weill, A., *Les Grandes Arrêts de la Jurisprudence Civile*, Dalloz-Sirey, Paris, 1964;
 114. Carbonnier, J., *Droit civil. I. Les personnes. Personnalité, incapacités, personnes morales*, Presses Universitaires de France, Paris, 2000;
 115. Carbonnier, J., *Droit civil. Les biens*, Presses Universitaires de France, Paris, 1956;
 116. Carbonnier, J., *Droit civil. Les obligations*, Presses Universitaires de France, Paris, 1995;
 117. Carbonnier, J., *Flexible droit*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2001;
 118. Casella, G., *La risoluzione del contratto per eccessiva onerosità sopravvenuta*, Torino, Utet, 2001;
 119. Cassin, R., *Réflexions sur la résolution judiciaire des contrats pour inexécution*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1945;
 120. Catadela, A., (coord), Iacovino, C., Tavassi, V., Cassandro, T., *La donazione*, Giuffrè, Milano, 1996;
 121. Catala, N., *La nature juridique du paiement*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1961;
 122. Catala, P., *La jurisprudence, gardienne de l'égalité successorale*, în „Recueil Dalloz”, 1962, *Chroniques*;
 123. Catala, P., *La transformation du patrimoine dans le droit civil moderne*, „Revue trimestrielle de droit civil”, 1966;
 124. Cerban, A., *Nature et domaine d'application de la subrogation réelle*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1939;

125. Chakirian, L., *Comment la Cour de Cassation maintient-elle le principe de la réparation intégrale*, în „Recueil Dalloz”, 2001, *Jurisprudence*;
126. Chamoulaud–Trapiers, A., *Les fruits et les revenus en droit patrimonial de la famille*, Presses Universitaires de Limoges, 1999;
127. Chapuisat, F., *Vers une utilisation extensive de la subrogation réelle. A propos des lois du 13 juillet 1965 et 9 juillet 1971*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1973.
128. Charles, R., *Droit musulman*, Dalloz, Paris, 1982;
129. Charlin, *Communauté conjugale. Preuve des récompenses*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP N.) 2003;
130. Chartier, Y., *La date de l'évaluation du préjudice*, în „Responsabilité civile et assurance”, mai 1998;
131. Chavanne, A., *Essai sur la notion de compte en droit civil*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1947;
132. Chelaru, E., *Curs de drept civil. Drepturile reale principale*, Editura ALL Beck, București, 2000;
133. Chelaru, E., *Forța obligatorie a contractului, teoria impreviziunii și competența în materie a instanțelor judecătorești*, în „Dreptul” nr. 9/2003;
134. Chelcea, S., *Cum să redactăm*, Editura comunicare.ro, București, 2003;
135. Chevallier, J., *Observation sous Cass. Civ. 1re*, 6 decembrie 1967, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1968;
136. Chieveley, R. G., *The Law of Restitution*, 3. ed., Sweet & Maxwell, London, 1986;
137. Chirică, D., *Natura juridică și valorificarea drepturilor constructorului pe terenul unui terț*, în „Revista română de drept”, nr. 1/1978;
138. Chirică, D., *Notă critică la decizia civilă nr. 423/1990 a Tribunalului Județean Cluj*, în „Dreptul”, nr. 1/1991;
139. Chirică, D., *Drept civil. Contracte speciale*, Editura Cordial Lex, Cluj-Napoca, 1994;
140. Chirică, D., *Drept civil. Succesiuni*, Editura Lumina Lex, București, 1996;
141. Chirică, D., *Drept civil. Contracte speciale*, Editura Lumina-Lex, București, 1997;
142. Chirică, D., *Posibilitatea exercitării acțiunii în revendicare de către un singur coindivizar*, în „Dreptul” nr. 11/1998;
143. Chirică, D., *Promisiunea unilaterală de a vinde și de a cumpăra*, în „Revista de drept comercial” nr. 9/1999;
144. Chirică, D., *Drept civil. Succesiuni și testamente*, Editura Rosetti, București, 2003;
145. Chirică, D., *Caracterul colectiv al rezervei și consecințele practice ale acestuia*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Iurisprudentia”, nr. 1/2003;
146. Chirică, D., *Raportul liberalităților*, în „Pandectele Române”, culegere de studii „140 de ani de la nașterea lui Constantin Hamangiu (1863 - 1932)”, supliment la nr. 1/2003;
147. Chirică, D., *Tratat de Drept civil. Contracte speciale. Vol. 1. Vânzarea și schimbul*, Editura C. H: Beck, București, 2008;
148. Chirică, D., *Darul manual*, în „Revista Română de Drept Privat”, nr. 6/2008;
149. Chirică, D., *Donațiile deghizate și indirecte*, în „Revista Română de Drept Privat”, nr. 3/2009;
150. Ciatti, A., *Retroattività e contratto. Disciplina negoziale e successione di norme nel tempo*, Edizioni Scientifiche Italiane, Napoli, 2007;
151. Clive, E., *Restitution and Unjustified Enrichment*, în A. Hartkamp, M. Hesselink (ed.), *Towards a European Civil Code*, Kluwer Law International, Nijmegen, 1998;
152. Clive, E., *Unjust enrichment*, Towards a European Civil Code, *Kluwer Law International*, 2004;
153. Colin, A., Capitant, H., *Cours élémentaire de droit civil français*, vol. III, Dalloz,

- Paris, 1924;
154. Colin, A., Capitant, H., *Cours élémentaire de droit civil français*, vol. II, Dalloz, Paris, 1939;
155. Colin, A., Capitant, H., Juillot de la Morandière, L., *Curs elementar de drept civil francez*, vol. I, traducere de V. Cădere și I. Miloaie, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, București, 1940;
156. Collart-Dutilleul, F., Delebecque, Ph., *Contrats civils et commerciaux*, 8ème édition Dalloz, Paris, 2007;
157. Colomer, A., *Droit civil. Les régimes matrimoniaux*, Litec, Paris, 1998;
158. Constantinesco, L. J., *La résolution des contrats synallagmatiques en droit allemand*, Rousseau & C. Editeurs, Paris, 1940;
159. Constantinesco, L.- J., *Tratat de drept comparat*, vol. III, Știința dreptului comparat, Editura ALL Beck, București, 2001;
160. Conte, Ph., *Faute de l'appauvri et cause de l'appauvrissement: réflexions hétérodoxes sur un aspect controversé de l'enrichissement sans cause*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1987;
161. Contijoch Pratdebesa, R., *Precario-comodato*, în „Revista Jurídica de Cataluña”, nr. 1/1999;
162. Contin, R., *Les règlements en nature dans les partages matrimoniaux*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1977;
163. Cornu, G., *La réforme des régimes matrimoniaux*, în „La Semaine Juridique. Édition générale (JCP G.)”, 1971;
164. Cornu, G., *Vocabulaire juridique*, Presses Universitaires de France, Paris, 1990;
165. Cornu, G., *Les régimes matrimoniaux*, 5e édition, Presses Universitaires de France, Paris, 1989;
166. Cornu, G., *Un Code civil n'est pas un instrument communautaire*, în „Recueil Dalloz”, 2002, *Chroniques*;
167. Corral Talciani, H., Rodriguez Pinto, M.-S., *Disparition de personnes et présomption de décès, observations de droit comparé*, în *Revue internationale de droit comparé*, 2000;
168. Cosma, D., *Teoria generală a actului juridic civil*, Editura Științifică, București, 1969;
169. Costin, M. N., Costin, C. N., *Dreptul comerțului internațional. Partea specială*, Editura Argonaut, 1999;
170. Costin, M. N., Costin, M. C., *Mijloacele juridice prin care coproprietarul își poate apăra drepturile sale asupra bunului comun, în lumina Noului Cod civil*, în „Pandectele Române” nr. 8/2009;
171. Couturier, G., *La confirmation des actes nuls*, Bibliothèque des thèses, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1972;
172. Cristian, A., Baias, F., *Considerații referitoare la prețurile actuale ale locuințelor*, în „Dreptul” nr. 1/1993;
173. Dabin, J., *Une nouvelle définition du droit réel*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, nr. 1/1962;
174. Dagan, H., *The Distributive Foundation of Corrective Justice*, Michigan Law Review, Oct. 99, Vol. 98, Issue 1;
175. Dagot, M., *Réflexions sur l'article 1099-1 du Code civil (l'acquisition d'un bien par un époux au moyen des deniers donnés par l'autre à cette fin)*, în „La Semaine Juridique. Édition générale (JCP G.)”, 1971;
176. Danet, J., Lorvellec, L., *Les restitutions après l'annulation d'un contrat d'intégration agricole soumis à la loi du 6 juillet 1964*, în „Recueil Dalloz”, 1982, *Chroniques*;

177. Dannemann G., *Illegality as Defence Against Unjust Enrichment Claims*, <http://ouclf.iuscomp.org/articles/dannemann.shtml>;
178. Dannemann, G., *Unjust Enrichment by Transfer: Some Comparative Remarks*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
179. David, M., *Articolul 1909 din Codul civil față cu aparența*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Series Iurisprudentia, nr. 1/2005;
180. David, M., *Buna-credință și acțiunile de carte funciară*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Series Iurisprudentia, nr. 2/2006;
181. David, M., *Obligația de garanție*, în M. Mureșan (coord.), *Dicționar de drept civil*, Editura Cordial Lex, Cluj-Napoca, 2009;
182. David, R., *Le contrat en droit anglais*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1973;
183. David, V. *Les intérêts de sommes d'argent*, Université de Poitiers, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Poitiers, Paris, 2005;
184. Deak, Fr., Anghel, I., Popa, M., *Răspunderea civilă*, Editura Științifică, București, 1970;
185. Deak, Fr., Cărpenaru, S., *Contracte civile și comerciale*, Editura Lumina Lex, București, 1993;
186. Deak, Fr., *Tratat de drept civil. Contracte speciale*, Editura Actami, București, 1999;
187. Deak, Fr., *Tratat de drept succesoral*, Editura Actami, București, 1999;
188. de Blic, D., Lazarus, J., *Sociologie de l'argent*, Éditions La Découverte, Collection Repères, Paris, 2007;
189. Deboissy, F., *Le sort des constructions nouvelles édifiées par l'usufruitier: retour sur une controverse ancienne*, Études offertes au Doyen Philippe Simler, Dalloz, Litec, 2006;
190. Dechaumont-Cavalié, C., Quilici, S., *Les enjeux fiscaux de la cession d'usufruit temporaire envisagée comme technique de gestion du patrimoine immobilier professionnel*, în „La Semaine Juridique. Édition notariale (JCP N.)”, 2002;
191. Decottignies, R., *Les présomptions en droit privé*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1950;
192. Defrenois-Souleau, I., *La répétition de l'indu objectif*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1989;
193. Dejean de la Batie, N., *Appréciation in abstracto et appréciation in concreto en Droit civil français*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1965;
194. Dekkers, R., *La fiction juridique. Étude de droit romain et de droit comparé*, Sirey, Paris, 1935;
195. Deleanu, I., *Drepturile subiective și abuzul de drept*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988;
196. Deleanu, I., *Părțile și terții. Relativitatea și opozabilitatea efectelor juridice*, Editura Rosetti, București, 2002;
197. Deleanu, I., *Problema constituționalității prevederilor art. 494 alin. ultim teza a doua din Codul civil*, în „Dreptul”, nr. 6/2002;
198. Deleanu, I., *Tratat de procedură civilă*, vol. II, Editura Servo-Sat, Arad, 2004;
199. Deleanu, I., *Ficțiunile juridice*, Editura All Beck, București, 2005;
200. Deleanu, I., *Considerații cu privire la prezumțiile juridice*, în „Pandectele Române”, culegere de studii „In honorem Corneliu Bîrsan, Liviu Pop”, Editura Rosetti, București, 2006;
201. Deleanu, I., Deleanu, S., *Considerații cu privire la clauza penală*, în „Suplimentul revistei Pandectele Române”, culegere de studii „140 de ani de la nașterea lui Constantin Hamangiu (1863 - 1932)”, supliment la nr. 1/2003, Editura Rosetti, București, 2003;

202. Deleanu, S., *Clauza de hardship*, în „Revista de Drept Comercial” nr. 9/1996;
203. Deleanu, S., *Despre modul de partajare la divorț a unei locuințe construite sau cumpărate cu sprijinul statului*, în „Dreptul” nr. 10-11/1991;
204. Delfini, F., *Artt. 1463/1466. Dell'impossibilita sopravvenuta*, Milano, Giuffrè, 2003, în *Il codice civile commentario*, diretto da Piero Schlesinger, Milano, Giuffrè, 1987;
205. Delfosse, A., Peniguel, J.-Fr., *La réforme des successions et des libéralités*, Litec, Paris, 2006;
206. Delgado Echeverria, J., *Contratos de obras y servicios*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
207. Delgado Echeverria, J., Parra Lucan, M.-A., *Las nulidades de los contratos*, Dykinson, Madrid, 2005;
208. Demogue, R., *Des obligations en général. Sources des obligations*, tome III, Librairie Arthur Rousseau, Paris, 1923;
209. Derouin, Ph., *Le paiement de la dette d'autrui. Répétition de l'indu et enrichissement sans cause*, în „Recueil Dalloz”, 1980, *Chroniques XXVIII*;
210. Derrida, F., *L'évaluation du préjudice au jour de la réparation*, în „La semaine juridique”, édition générale (JCP G.), 1951;
211. Descheemaeker, E., *La dualité des torts en droit français. Délits, quasi-délits et la notion de faute*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2010;
212. Despaux, A., *Les dévaluations monétaires*, Librairie des Sciences Politiques et Sociales Marcel Rivière, Paris, 1936;
213. Diaconescu, Ș., *Contractul-cadru de distribuție comercială*, Editura Universul Juridic, București, 2010;
214. Diamant, B., Luncean, V., *notă (critică) la dec. nr. 730/16.05.1994 a Curții de Apel Alba*, în „Dreptul”, nr. 9/1994;
215. Diana, A. G., *La nullità parziale del contratto*, Giuffrè Editore, Milano, 2004;
216. Dickson, B., *Unjust Enrichment Claims: A Comparative Overview*, Cambridge Law Journal, 54 (1), March 1995;
217. Djoudi, J., *La faute de l'appauvri: un pas de plus vers la subjectivisation de l'enrichissement sans cause*, în „Recueil Dalloz”, 2000, *Chroniques*;
218. Dockès, E., *Essais sur la notion d'usufruit*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1995;
219. Douchy, M., *La notion des quasi-contrats en droit positif français*, Editura Economica, Paris, 1997;
220. Draetta, U., *Les clauses de force majeure et de hardship dans les contrats internationaux*, în „Revue de droit des affaires internationales - International Business Law Journal”, 2002-1;
221. Drakidis, P., *La „subsidiarité”, caractère spécifique et international de l'action d'enrichissement sans cause*, în „Revue internationale de droit comparé”, 1961;
222. Druma, M., Râmniceanu, R. P., *Lichidarea datorilor agricole și urbane*, Editura Vremea, f.a, p. 81 – 91;
223. Dumitru, M., *Regimul juridic al dobânzii moratorii*, Editura Universul Juridic, București, 2010;
224. Dupeyron, Ch., *La régularisation des actes nuls*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1973;
225. Duquesne, J., *L'in integrum restitutio ob dolum*, în „Mélanges Paul Fournier”, Paris, Sirey, 1929;
226. Durand, H., Ballon, R. J., Hosmalin, G., L'Huillier, J., Roth, J.- P., *Les systèmes*

- monétaires et bancaires étrangers*, Cujas, Paris, 1986;
227. Durand, J. M., *La dette de valeur*, thèse Paris II, 1972;
228. Durkheim, E., *Regulile metodei sociologice*, București, Editura Științifică, 1974;
229. Dworkin, R., *Le positivisme*, în „Droit et société”, nr. 1/1985;
230. Edelman, J. J., *Unjust Enrichment, Restitution and Wrongs*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
231. Einhorn, T., *The Expansion of Israeli Unjust Enrichment Law: The Mixed Blessings of a Mixed Legal System*, în „Aufbruch nach Europa”, Mohr Siebeck, Tübingen, 2001;
232. Eiselen, S., *A Comparison of the Remedies for Breach of Contract under the CISG and South African Law*, în „Aufbruch nach Europa”, Mohr Siebeck, Tübingen, 2001;
233. Eisenmann, Ch., *Intervention*, în *Le problème des fictions en droit civil*, Travaux de l'Association Henri Capitant, Paris, 1947;
234. Eliescu, M., *Unele probleme privitoare la prescripția extinctivă în cadrul unei viitoare reglementări legale*, în „Studii și cercetări juridice”, nr. 1/1956;
235. Eliescu, M., *Efectele căsătoriei cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți*, în (col.) *Căsătoria în dreptul R.P.R.*, Editura Academiei, București, 1964;
236. Eliescu, M., *Răspunderea civilă delictuală*, Editura Academiei, București, 1972;
237. Eliescu, M., *Curs de succesiuni*, Editura Humanitas, București, 1997;
238. Enache, M., *Notă la dec. civ. nr. 681/1986 a Tribunalul Județean Vaslui*, în „Revista Română de Drept” (RRD) nr. 5/1987;
239. Esmein, P., *De l'évaluation de l'indemnité due à l'occasion de certaines acquisitions ou restitutions de biens*, în „Gazette du Palais”, 1960;
240. Rouvière, F., *L'évaluation des restitutions après annulation ou résolution de la vente*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2009;
241. Fabre-Magnan, M., *Le mythe de l'obligation de donner*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1996;
242. Fabre-Magnan, M., *Propriété, patrimoine et lien social*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1998;
243. Fages, B., Mestre, J., *Conséquences de l'annulation*, note sous Cass. Civ. 3ème, 2 oct. 2002, în *Revue Trimestrielle de Droit Civil* 2003;
244. Farjat, G., *L'ordre public économique*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1963;
245. Fauvarque-Cosson, B., Mazeaud, D., *Pensée juridique française et harmonisation européenne du droit*, Société de Législation Comparée, Paris, 2003;
246. Fayard, M.-C., *Les impenses*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1969;
247. Fekete, Gh., *Unele aspecte ale raporturilor patrimoniale dintre soți în lumina Codului familiei*, în „Legalitatea Populară”, nr. 6/1955;
248. Fenet, P.-A., *Recueil complet des travaux préparatoires du code civil*, tome 13e, Paris, 1827;
249. Ferreira, G., *La situation du tiers convenu dans le gage*, în „Répertoire du Notariat Defrénois”, 2004;
250. Filipescu, I. P., *Tratat de dreptul familiei*, Editura ALL, București, 1998;
251. Florescu, G., *Nulitatea actului juridic civil*, Editura Hamangiu, București, 2008;
252. Bien Fl., *La nature et l'étendue de la réparation: La distinction entre la réparation de l'intérêt positif et l'intérêt négatif (Art und Umfang des Schadensersatzes: Negatives und positives Interesse)*, [http://www.univ-paris1.fr/IMG/pdf/9eme_cours - La distinction entre l interet negatif et positif.pdf](http://www.univ-paris1.fr/IMG/pdf/9eme_cours_-_La_distinction_entre_l_interet_negatif_et_positif.pdf);
253. Florian, E., *Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova*, Editura Sfera

- Juridică, Cluj-Napoca, 2006;
254. Florian, E., *Dreptul familiei*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003;
255. Flour, J., *Pot-pourri autour d'un arrêt (Cass. Civ. 1re, 15 fevr. 1973)*, art. 30854, în „Répertoire du notariat Defrénois, 1975”;
256. Flour, J., Aubert, J.-L., *Droit civil. Les obligations, 2. Le fait juridique*, Librairie Armand Colin, Paris, 1998;
257. Flour, J., Champenois, G., *Les régimes matrimoniaux*, Armand Colin, Paris, 2001;
258. Flour, J., Aubert, J.-L., *Droit civil. Les obligations. 1. L'acte juridique*, Armand Colin, Paris, 2002;
259. Flucus, D., *Discuții*, în „Revista de drept comercial” nr. 12/1999;
260. Fontaine, M., Viney G., (coord.) *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant, Bruxelles, 2001;
261. Fontaine, M., *Les dispositions relatives au hardship et à la force majeure*, în „Contratti commerciali internazionali e Principi Unidroit”, 1997-2;
262. Foriers, P. A., *La caducité des obligations contractuelles par disparition d'un élément essentiel à leur formation*, Bruylant, Bruxelles, 1998;
263. Fossier, Th., *La réforme des protection des majeurs*, în „La Semaine Juridique, Édition générale (JCP. G.)”, 2007;
264. Frattarolo, V., *L'azione di arricchimento nella giurisprudenza*, Cedam, Padova, 1974;
265. Freyria, Ch., *Les moyens d'éviter, dans les contrats de mariage, les conséquences de la dépréciation monétaire*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1951;
266. Freyria, Ch., *Nullité du contrat de travail et relation du travail*, în „Droit Social”, 1960;
267. Fruth Oprișan, D.-M., *Examen teoretic al practicii Tribunalului Suprem în materia partajului (I)*, în „Revista română de drept”, nr. 5/1988;
268. Fruth Oprișan, D.-M., *Examen teoretic al practicii Tribunalului Suprem în materia partajului (II)*, în „Revista română de drept”, nr. 7/1988;
269. Fruth–Oprișan, D. M., *Executarea în natură a obligației de a face*, în „Revista română de drept”, nr. 8/1986;
270. Galașiu, N., Reindl, O., *Reglementarea juridică a depunerilor la CEC*, în „Justiția Nouă”, nr. 6/1965;
271. Gallo, P., *Arricchimento senza causa e quasi contratti: I rimedi restitutori*, în R. Sacco (coord.), *Trattato di diritto civile, Le fonti delle obbligazioni*, Torino, Utet, 2008;
272. Gallo, P., *Unjust Enrichment: A Comparative Analysis*, 40 American Journal of Comparative Law, 1992;
273. Gallo, P., *I rimedi restitutori in diritto comparato*, în R. Sacco (coord.), *Trattato di diritto comparato*, Torino, Utet, 1997;
274. Gallo, P., *Remedies for Unjust Enrichment in the History of Italian Law and in the Codice Civile*, în E. J. H. Schrage, *Unjust Enrichment. The Comparative Legal History of the Law of Restitutions*, Duncker & Humblot, Berlin, 1999;
275. Gallo, P., *Il codice civile commentario*, diretto da Piero Schlesinger, Milano, Giuffrè, 2002;
276. Gallo, P., *Arricchimento senza causa*, Artt. 2041-2042, în *Il Codice Civile Commentario* fondatto e già diretto da P. Schlesinger, continuato da F. D. Busnelli, Giuffrè editore, Milano, 2003;
277. Gandolfi, G., (coord.), *Code Européen des Contrats*, 2ème édition, Milano – Dott. A. Giuffrè Editore, 2001;
278. Garcia Cantero, G., *Bicentenario festivo del Code Civil, retencencias francesas ante la codificación europea... Y ¿en España?*, în „Revista Jurídica del Notariado”, nr. 51/2004;

279. Garcia Cantero, G., *Estudios de Derecho Comparado*, El Justicia de Aragón, Zaragoza, 2010;
280. Gaudemet, E., *Théorie générale de l'obligation*, Dalloz, Paris, 2003;
281. Gaudemet, E., *Théorie générale des obligations*, Sirey, Paris, 1937;
282. Gaudemet, J., *Droit privé romain*, Montchrestien, Paris, 2001;
283. Gautier, P. -Y., *L'électricien court-circuité, ou comment l'on n'échappe pas facilement au marché à forfait*, note sous Cass. Civ. 3e, 3 iulie 1991, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1992;
284. Gautier, P. Y., *Le moment de l'éviction: la garantie du vendeur exclue des dettes de valeur*, notă sub Cass. Civ. 3e, 16 janvier 1991, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1992;
285. Gautier, P. Y., *Observation sous Cass. Civ. 1re*, 12 ianuarie 1994, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994, 878;
286. Gautier, P.-Y., *Du terme judiciaire: la Cour de Cassation unifie le regime de l'obligation de restitution, dans les deux sortes de prêt, à usage et de consommation, lorsqu'ils sont à durée indéterminée*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1999;
287. Gautier, P.-Y., *En l'absence de l'écrit, il faut croire tout ce que declare le depositaire: indivisibilité de l'aveu*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2005;
288. Gautier, P.-Y., *Restitution de la chose prêtée au fils de famille (marié), dans le commodat à terme indéterminé*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1994;
289. Gautier, P.-Y., *Toute la Cour de cassation n'est pas acquise au revirement: sur le droit de l'emprunteur de conserver ou non la chose aussi longtemps que bon lui semble*, note sous Cass. Civ. 3me, 2 mai 2000, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2000;
290. Gautier, P.-Y., *Triomphe du matérialisme: le cadavre humain est un «meuble» à conserver*, (observation sous Cass. civ. 2eme, 17 juillet 1991), în „Revue trimestrielle de droit civil” 1992;
291. Geamănu, R. Gh., *Clauza de hardship în contractele comerciale internaționale*, Editura Hamangiu, București, 2007;
292. Gebler, M.-J., *Les obligations alternatives*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1969;
293. Genicon, Th., *La résolution du contrat pour inexécution*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2007;
294. Gény, Fr., *Science et technique en droit privé positif: nouvelle contribution à la critique de la méthode juridique*, vol. 3, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1925;
295. Gergen, M. P., *What Renders Enrichment Unjust?*, în „Texas Law Review”, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
296. Gerota, D., *La théorie de l'enrichissement sans cause dans le Code civil allemand (Ungerechtfertigte - Bereicherung). Étude de Droit Comparé*, Librairie de Jurisprudence Ancienne et Moderne, Paris, 1923;
297. Gh. Comăniță, *Probleme actuale privind ipoteca convențională*, în „Dreptul” nr. 2/1998;
298. Gherasim, D., *Buna-credință în raporturile juridice civile*, Editura Academiei, București, 1981;
299. Gherasim, D., *Teoria generală a posesiei în dreptul civil român*, Editura Academiei, București, 1986;
300. Gherasim, D., *Îmbogățirea fără cauză în dauna altuia*, Editura Academiei Române, București, 1993;
301. Ghestin, J., Goubeaux, G., Fabre-Magnan, M., *Traité de droit civil. Introduction générale*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1994;

302. Ghestin, J., *Traité de droit civil. Les obligations. La formation du contrat*, 3ème éd, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1993;
303. Ghestin, J., Jamin, C., Biliau, M., *Traité de droit civil. Les effets du contrat*, 2^{éd}, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1994;
304. Ghestin, J., Jamin, Chr., Biliau, M., *Traité de droit civil. Les obligations. Les effets du contrat*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2001;
305. Ghestin, J., Viney, G., Jourdain, P., *Traité de droit civil. Les effets de la responsabilité*, 2^{éd}, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2001;
306. Ghestin, J., *L'effet rétroactif de la résolution des contrats à exécution successive*, în „Mélanges P. Raynaud”, 1985;
307. Ghestin, J., *L'erreur du solvens, condition de la répétition de l'indu*, în „Recueil Dalloz”, 1972, Chroniques XLIV;
308. Ghestin, J., *Traité de droit civil. Le contrat: formation*, 2^{éd}, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1988;
309. Ghinea, M. L., *Unele probleme referitoare la dreptul de retenție*, în „Revista Română de Drept” nr. 11/1983;
310. Giglio, F., *La actio de in rem verso nel sistema del codice civile*, în „Rivista di Diritto Civile”, 2000;
311. Giglio, F., *Restitution for Wrongs: a Comparative Analysis*, <http://ouclf.iuscomp.org/articles/giglio.shtml>;
312. Gilliard, L. O., *La disparition de l'enrichissement: Étude comparée des droits allemand et suisse*, Librairie Droz, Genève, 1985;
313. Gilson, B., *Inexécution et résolution en droit anglais*, Bibliothèque des thèses tome XC, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, 1969;
314. Ginossar, S., *Pour une meilleure définition du droit réel et du droit personnel*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, nr. 4/1962;
315. Girard, Fr., *Manuel élémentaire de droit romain*, Dalloz, Paris, 2003;
316. Giurcă, Gr., *Teoria impreviziunii – rebus sic stantibus – în dreptul civil (I)*, în „Dreptul” nr. 10-11/1993;
317. Goicovici, J., *Formalism substanțial și libertate contractuală în dreptul privat contemporan*, în „Studia Universitatis Babeș – Bolyai”, nr. 2 – 4/2002;
318. Gordley, J., *Impossibility and Changed and Unforeseen Circumstances*, The American Journal of Comparative Law, vol. 52, 2004;
319. Goré, F., *L'enrichissement aux dépens d'autrui, source autonome et générale d'obligations en droit français: Essai d'une construction technique*, Paris, Librairie Dalloz, 1949;
320. Goubeaux, G., *La règle de l'accessoire en droit privé*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1969;
321. Goubeaux, G., *Traité de droit civil sous la direction de Jacques Ghestin, Les personnes*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, 1989;
322. Gout, O., *Le juge et l'annulation du contrat*, Presses Universitaires d'Aix-Marseille, 1999;
323. Gray, K. J., *Droit de la famille*, în J. A. Jolowicz (coord.), *Droit anglais*, Dalloz, Paris, 1992;
324. Gréau F., *Recherches sur les intérêts moratoires*, Defrénois, Paris, 2006;
325. Grimaldi, M., *La fiducie: réflexion sur l'institution et sur l'avant-projet de loi qui la consacre*, în „Répertoire du notariat Defrénois”, 1991;
326. Grimaldi, M., *Droit civil. Successions*, Litec, Paris, 2001;
327. Grosskopf, O., *Protection of Competition Rules Via the Law of Restitution Texas*

- Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
328. Grua, Fr., *Monnaie. Nature de la monnaie*, Juris-Classeur Civil, art. 1235 à 1270, fasc. 60;
329. Grua, Fr., *Prêt à usage. Obligations de l'emprunteur*, Juris-Classeur Civil, Art. 1880 à 1887, fasc. 20;
330. Grzegorzczak, C., *Le concept de bien juridique; l'impossible définition?*, în „Archives de Philosophie du Droit”, 1979;
331. Guéguen, J. - M., *Le renouveau de la cause en tant qu'instrument de justice contractuelle*, în „Recueil Dalloz”, 1999;
332. Guelfucci - Thibierge, C., *Libres propos sur la transformation du droits des contrats*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1997;
333. Guelfucci - Thibierge, C., *Nullité, responsabilité et restitutions*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1992;
334. Guettier, Ch., *Note sous Cons.Etat, 08.07.1998*, în „Recueil Dalloz”, 1999;
335. Guggenheim, D., *L'invalidité des actes juridique en droit suisse et comparé*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1970;
336. Guidec, R. Le, *Communautés. Récompenses. Évaluation*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP N.) 1994;
337. Guidec, R. Le, *Régimes matrimoniaux*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP N.) 1996;
338. Guimbellot, R., *A propos de la date d'évaluation des biens faisant l'objet d'une attribution préférentielle*, în „Répertoire du notariat Defrénois”, 1979, art. 32144;
339. Guitton, H., *La monnaie*, Dalloz, Paris, 1971;
340. Häcker, B., *Proprietary Restitution after Impaired Consent Transfers: a Generalised Power Model*, Cambridge Law Journal, 68(2), July 2009;
341. Hage-Chachine, F., *Essai d'une nouvelle classification des droits privés*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, nr. 4/1982;
342. Hamangiu, C., *Codul civil adnotat, cu textul art. corespunzător francez, italian și belgian: cu trimiteri la doctrina franceză și română și jurisprudența completă de la 1869-1925*, Editura All Beck, București, 2001;
343. Hamangiu, C., Georgean, N., *Codul civil adnotat*, vol. III (Art. 813 - 1072), Editura Socec & co, S. A. R., București, 1929;
344. Hamangiu, C., Rosetti-Bălănescu, I., Băicoianu Al., *Tratat de drept civil român*, Editura All, București, 1996, vol. I;
345. Hamangiu, C., Rosetti-Bălănescu, I., Băicoianu, Al., *Tratat de drept civil român*, Editura ALL, București, 1998, vol III;
346. Hamangiu, C., Rosetti-Bălănescu, I., Băicoianu, Al., *Tratat de drept civil român*, vol. II, Editura All Beck, București, 2002;
347. Hanga, V., Bob, M. D., *Iustiniani Institutiones. Instituțiile lui Iustinian*, Editura Universul Juridic, București, 2009;
348. Hanga, V., Bob, M. D., *Drept privat roman*, Editura Rosetti, București, 2005;
349. Harosa, M, *Discuții privind posesia ca modalitate de dobândire a dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Series Iurisprudentia”, nr. 1/2001;
350. Hart, H. L. A., *Conceptul de drept*, CEU Press, Chișinău, 1999;
351. Hartkamp, A. S., *Unjustified enrichment and conditio indebiti in European Community law*, The Future of European contract law, Kluwer Law International, 2007;
352. Hauser, J., *L'absent ou le disparu social: être ou ne pas être, voilà la question?*, (obs. sous Cass. Soc. 27 ianuarie 1994), în „Revue trimestrielle de droit civil” 1995;

353. Hauser, J., *La disparition*, (obs. sous Cass. Civ. 1re, 14 martie 1995), în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1995;
354. Hauser, J., *La présomption d'absence n'est pas rétroactive*, (obs. sous Cass. Soc. 18 iulie 1997), în „Revue trimestrielle de droit civil” 1998;
355. Hauser, J., *L'absence présumée et la présence réelle*, (obs. sous CE, 16 decembrie 1998), în „Revue trimestrielle de droit civil” 1999;
356. Hauser, J., *Tranches de vie des concubins, observation sous Cass. Civ. 1re, 17 octombrie 2000*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2001, p. 111;
357. Hauser, J., *Ni à même feu, ni à même transport!, observation sous Cass. Civ. 1re, 2 mai 2001*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2001, p. 565;
358. Hauser, J., *Le franchissement du Styx: Le présumé absent est-il mort ou vivant?* (obs. sous Cass. Civ. 2e, 31 mai 2005), în „Revue trimestrielle de droit civil” 2005;
359. Hauser, J., *Le conjoint présumé absent est mort ou vivant ... selon le cas!*, obs. sous Cass. Civ. 2e, 20 septembrie 2005, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2006;
360. Hauser, J., *Fonctionnement de la tutelle: responsabilité de l'État*, obs. sub Cass. Civ. 1re, 4 iulie 2006, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2006;
361. Hebraud, P., *Observation sur la notion du temps dans le droit civil*, în „Mélanges P. Kayser”, tome 2, Presses Universitaires d'Aix-Marseille, 1979;
362. Hedley, S., *Unjust Enrichment*, Cambridge Law Journal, 54(3), November 1995;
363. Hochart, C., *La garantie d'éviction dans la vente*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1993;
364. Hogg, M. A., *Lowlands to Low Country: Perspectives on the Scottish and Dutch Law of Unjustified Enrichment*, vol 5.1 Electronic Journal Of Comparative Law, (March 2001), <http://www.ejcl.org/ejcl/51/art51-1.html>;
365. Holban, M., *Dobânzi. Penalități. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2007;
366. Honorat, J., *Les indexations contractuelles et judiciaires*, în „Études offertes à J. Flour”, Répertoire du notariat Defrénois, Paris, 1979;
367. Hubert, M., *Observations sur la nature et la validité de la clause d'échelle mobile*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1947;
368. Huet, J., *Un bienfait de l'histoire: la subrogation opérée par le débiteur pour le remboursement anticipé d'un prêt d'argent en cas de baisse des taux d'intérêt*, în „Recueil Dalloz” 1999, *ChorNIques*;
369. Ilie, A. G., *Notă la sentința civilă nr. 322/11.01.2001 a Judecătoriei Sectorului 1 București*, „Pandectele Române” nr. 3/2001;
370. Ionașcu, A., *La copropriété par appartements*, în „Études offertes à René Rodière”, Dalloz, Paris, 1981;
371. Ionașcu, A., *Anularea hotărârii de declarare a morții unei persoane a cărei moarte reală a fost constatată anterior prin deces*, în „Legalitatea Populară”, nr. 11/1960;
372. Ionașcu, A., *Copropriété par appartements et copropriété horizontale*, în „Studia Universitatis Babeș - Bolyai, Series Iurisprudentia”, 1971;
373. Ionașcu, Tr., *Patrimoniul, funcțiile și caracterele sale juridice în dreptul civil al R.P.R.*, în „Justiția Nouă”, nr. 2/1961;
374. Ionașcu, Tr., Barasch, E. A., *La conception de la nullité des actes juridiques dans le droit civil socialiste roumain*, Editura Academiei, București, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1978;
375. Ionașcu, Tr., Brădeanu, S., *Drepturile reale în R.S.R.*, Editura Academiei, București, 1978;
376. Ionescu, L., *Relațiunile între Banca Națională a României și Stat, 1880 – 1935*,

- București, f. editură, 1935;
377. Isărescu, M., *Etalon - valoare sau materie*, în *Dicționar juridic de comerț exterior*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986;
378. Isărescu, M., Murgu, N., *Aurul, mit și realitate*, Editura Junimea, Iași, 1981;
379. Jambu-Merlin, M. R., *Essai sur la retroactivité dans les actes juridiques*, "Revue trimestrielle de droit civil", 1945;
380. Jamin, Ch., *L'oublié et la science. Regard partiel sur l'évolution de la doctrine privatiste à la charnière des XIXe et XXe siècles*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994;
381. Jaubert, P., *Deux notions du droit des biens: la consomptibilité et la fongibilité*, „Revue trimestrielle de droit civil”, 1945;
382. Jeandidier, W., *L'exécution forcée des obligations contractuelles de faire*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1976;
383. Jinga, V., *Moneda și problemele ei contemporane*, vol. I, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1981;
384. Josserand, L., *Cours de droit positif français, tome I, Théorie générale du droit et des droits, les personnes, la famille, la propriété et les autres droits réels principaux*, Librairie du Recueil Sirey, Paris, 1932;
385. Josserand, L., *Cours de droit positif français, tome II, Théorie générale des obligations, les principaux contrats du droit civil, les suretés*, Librairie du Recueil Sirey, Paris, 1933;
386. Jourdain, P., *Le point de départ des intérêts moratoires en cas de condamnation judiciaire à une indemnité*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1988;
387. Jourdain, P., *Date d'évaluation du dommage: principe et dérogations*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1991;
388. Jourdain, P., *Illustration du principe de la réparation intégrale du préjudice économique, observation sous Cass. Civ. 2, 22 ianuarie 2009*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2009;
389. Jourdain, P., *Evaluation du dommage corporel: les pertes de gains professionnels pendant la période d'incapacité temporaire de travail doivent être actualisée au jour du jugement (revirement de jurisprudence)*, observation sous Cass. Civ. 2, 12 mai 2010, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2010;
390. Jourdain, P., *Les sommes perçues par la victime en exécution d'un jugement annulé ne peuvent être réévaluées avant leur déduction de l'indemnité définitive*, note sous Cass. Civ., 2e 25.03.1991, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1991;
391. Jugastru, C., *Repararea prejudiciilor nepatrimoniale*, Editura Lumina Lex, București, 2001;
392. Julienne, F., *La gestion des biens pour autrui. Contribution à l'élaboration d'une théorie générale*, în „Revue de la Recherche Juridique – Droit prospectif”, nr. 2008 – 3;
393. Kante, A., *L'obligation de restitution dans les rapports privés en droit sénégalais*, PENANT, Revue Trimestrielle de Droit Africain, n° 862, janvier-mars 2008;
394. Kearney, R., *On Paul Ricœur: The Owl of Minerva*, Ashgate, Hampshire, 2004;
395. Kessler, G., *Restitutions en nature et indemnité de jouissance* (note sous Cass. Mixte, 9 iulie 2004), în „La Semaine Juridique. Édition Générale” (J.C.P. G.), 2004;
396. Keynes, J. M., *Les effets sociaux des fluctuations de la valeur de la monnaie (1923)*, în *Essais sur la monnaie et l'économie. Le cris de Cassandra*, Traduction de Michel Pannof, Éditions Payot, Paris, 1971;
397. Kocsis, J., *Unele considerații privind executarea în natură a obligațiilor de a face*, „Revista de drept comercial” nr. 3/1999;
398. Kocsis, J., *Sanctiunea neexecutării obligațiilor civile contractuale*, teză de doctorat,

- Cluj-Napoca, 2003;
399. Kötz, H., *Comparative Law in Germany today*, în „Revue Internationale de Droit Comparé”, 1999;
400. Kötz, H., Zweigert, K., *An Introduction to Comparative Law*, third revised edition, translated by Tony Weir, Clarendon Press, Oxford, 1998;
401. Kuknmunch, O., *L'influence de la dépréciation monétaire sur le patrimoine familial*, în P. Durand (coord.), *Influence de la dépréciation monétaire sur la vie juridique privée*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 1961;
402. La Marnierre, E. S. de, *De la date d'évaluation des biens dans le partage*, în „Recueil Dalloz” 1967, *Chroniques XXVI*;
403. Labarthe, F., Noblot, C., *Le contrat d'entreprise, Traité des contrats sous la direction de J. Ghestin*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2008;
404. Lacruz Berdejo, J. L., (coord.) *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
405. Laithier, Y.-M., *Étude comparative des sanctions de l'inexécution du contrat*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2004;
406. Laithier, Y.-M., *L'évaluation des restitutions consécutives à l'annulation du contrat* (note sous Cass. ch. mixte, 9 novembre 2007), în „Revue des contrats” nr. 2/2008;
407. Lamarche, T., *L'accession différée: une nouvelle approche des grandes classifications*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2005;
408. Lambert-Faivre, Y., *Le droit du dommage corporel*, Dalloz, Paris, 1993;
409. Lambert-Faivre, Y., *L'évolution du dommage après le jugement*, în „Responsabilité civile et assurance”, mai 1998;
410. Lambert-Faivre, Y., *Dommage corporel, Mieux réparer l'irréparable*, în „Études offertes à G. Viney”, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, 2008.
411. Lando, O., *Termination for Breach of Contract in the CISG, the Principles of European Contract Law, the Unidroit Principles of International Commercial Contracts and Chinese Law*, *The Future of European contract law*, Kluwer Law International, 2007;
412. Lando, O., *Have the PECL Been a Success or a Failure*, în „European Review of Private Law”, nr. 3-2009;
413. Lando, O., *Some Features of the Law of Contract in the Third Millennium*, www.cbs.dk);
414. Lapoyade-Deschamps, C., *Dommages et intérêts*, în *Répertoire civil Dalloz*;
415. Larroumet, C., *Droit civil. Les obligations*, Tome 3, 4ème éd, Economica, Paris, 1998;
416. Larroumet, Ch., note sous Cass. Com., 09.04.1996, în „Recueil Dalloz” 1996;
417. Lasok, D., *Polish Civil Law*, Editura A.W. Sijthoff, Leyden, 1980;
418. Laude, A., *La fongibilité*, în „Revue trimestrielle de droit commercial”, 1995;
419. Laude, A., *L'obligation de minimiser son dommage existe-t-elle en droit français?*, în „Petites affiches”, nr. 232/2002;
420. Le Goff, J., *La Bourse et la vie. Économie et religion au Moyen Âge*, Hachette, Paris, 1986;
421. Le Roy, M., *L'évaluation du préjudice corporel*, Litec, Paris, 1998;
422. Lerond, S., *Divergences en matière de rapport à succession de dons manuels de sommes d'argent*, în „Droit et Patrimoine”, nr. 106/2002;
423. Leroyer, A. M., *Les fictions juridiques*, thèse Paris II, 1995;
424. Letowska E., *Unjust Enrichment in Eastern European Countries*, Chapter 4, Vol. 10. *Restitution - unjust enrichment and negotiorum gestio*; Mohr (Paul Siebeck) Martinus Nijhoff, Tübingen, Dordrecht, 1995;

425. Levasseur, A., *Le droit américain*, Dalloz, Paris, 2004;
426. Levasseur, A. A., *Le contrat en droit américain*, Dalloz, Paris, 1996;
427. Lévy, J.-P., *Histoire des obligations*, Litec, Paris, 1995;
428. Lévy, J.-Ph., Castaldo, A., *Histoire du droit civil*, Dalloz, Paris, 2002;
429. Libchaber, R., *Recherches sur la monnaie en droit privé*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1992;
430. Libchaber, R., *Entre monnaies et médailles, les pièces de collection*, în „Recueil Dalloz” 2000, *Jurisprudence*;
431. Libchaber, R., *Note sous Cass. Civ. 3e, 21 mars 2000, art. 37399*, în „Repertoire du notariat Defrénois”, n° 18/2001;
432. Lisevici, A., *Clauza de impreviziune*, în „Dreptul”, nr. 6/2010;
433. Loussouarn, Y., *La condition d'erreur du solvens dans la répétition de l'indu*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1949;
434. Lucas-Puget, A.-S., *Essai sur la notion d'objet du contrat*, Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, Paris, 2005;
435. Lulă, I., *Unele probleme privind noțiunea de patrimoniu*, în „Dreptul” nr. 1/1998;
436. Lulă, I., *Contribuții la studiul răspunderii civile*, Editura Cordial Lex, Cluj-Napoca, 1997;
437. Lulă, I., *Observații asupra răspunderii pentru fapta altuia reglementată de art. 1434 alin. 2 din Codul civil*, în „Dreptul”, nr. 7/2001;
438. Lulă, I., *Opinii privitoare la posibilitatea exercitării acțiunii în revendicare de către un singur coproprietar*, în „Dreptul”, nr. 4/2002;
439. Lulă, I., *Observații asupra subrogației reale cu titlu particular*, *Dreptul* nr. 10/2004;
440. Luminoso, A., *La compravendita*, G. Giappichelli Editore, Torino, 2008;
441. Luna Serrano, A., *El arrendamiento de cosas*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
442. Lupan, E., *Drept civil. Partea generală*, Editura Argonaut, 1997, Cluj-Napoca;
443. Lupulescu, D., *Dreptul de proprietate comună pe cote-părți și aplicațiile sale practice*, Editura Științifică, București, 1973;
444. Lupulescu, D., *Dreptul de proprietate comună a soților*, Casa de editură și presă „Șansa”, București, 1993;
445. Luțescu, G., *Teoria generală a drepturilor reale. Teoria patrimoniului. Clasificarea bunurilor. Drepturile reale principale*, București, 1947;
446. Lutzesco, G., *Théorie et pratique des nullités. Tome I. Nullité des actes juridiques à caractère patrimonial*, Librairie du Recueil Sirey, Paris, 1938;
447. MacQueen, H. L., *Illegality and Immorality in Contracts: Towards European Principles*, în *Towards a European Civil Code*, Kluwer Law International, 2004;
448. Mahé, C.B.P., E. Hondius, *Les sanctions de l'inexécution en droit néerlandais*, în *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant-Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles-Paris, 2001;
449. Malaurie, M., *Les restitutions en droit civil*, CUJAS, Paris, 1991;
450. Malaurie, Ph., *Note sous C. Ap. Paris, 19 noiembrie 1966*, în „Recueil Dalloz”, 1967;
451. Malaurie, Ph., *Les restitutions en droit civil. Cours de doctorat*, Paris II, 1973 – 1972;
452. Malaurie, Ph., *Note sous Cass. Civ. 3e, 17 octobre 1973, art. 30792*, în „Repertoire du notariat Defrénois”, 1974;
453. Malaurie, Ph., *Note sous Cass. Civ. 3e, 17.10.1974*, în „Recueil Dalloz”, 1974;

454. Malaurie, Ph., *Le droit civil des restitutions*, Cours de droit civil de DES, Paris II, 1974-1975;
455. Malaurie, Ph., *Baisse des taux d'intérêt, prêts à long terme et renégociation*, în „Recueil Dalloz” 1998, *Chroniques*;
456. Malaurie, Ph., *La réforme des successions et des libéralités*, în „Répertoire du notariat Defrénois”, 2006;
457. Malaurie, Ph., Aynès, L., *Les régimes matrimoniaux*, Cujas, Paris, 1994;
458. Malaurie, Ph., Aynès, L., *Cours de droit civil. Les obligations*, tome IV, éd. Cujas, Paris, 1997;
459. Malaurie, Ph., Aynès, L., Theyry, Ph., *Les biens. La publicité foncière*, Cujas, Paris, 1998;
460. Malaurie, Ph., Aynès, L., *Droit civil. Les successions. Les libéralités*, Defrénois, Paris, 2008;
461. Malaurie, Ph., Aynès, L., *Les personnes. La protection des mineurs et des majeurs*, 4e éd., Defrénois, 2009;
462. Marchesini, C., *L'impossibilità sopravvenuta*, Giuffrè editore, Milano, 2008;
463. Marín Pérez, P., în *Comentarios al Código Civil y Compilaciones forales*, M. Albaladejo, S. Diez Alabart (directores), Tome XXII, Vol. 1°. Artículos 1740 a 1808 del Código civil, Editorial Edesa, Madrid, 1982;
464. Marly, P. G., *Fongibilité et volonté individuelle. Étude sur la qualification juridique des biens*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2004;
465. Markesinis, B., *La notion de consideration dans la common law*, în „Revue Internationale de Droit Comparé”, nr. 4/1983;
466. Marniere, D. de la, *Du paiement par un époux séparé de biens du prix de l'acquisition faite par son conjoint*, în „Gazette du Palais”, 1979, *Doctrine*;
467. Marnierre, E. S. de la, *De la date d'évaluation des biens dans le partage*, în „Recueil Dalloz Sirey” 1967, *Chroniques*, XXVI;
468. Marnierre, E. S., *Observations sur l'indexation comme mesure de valeur*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1977;
469. Marrone, M., *Instituzioni di diritto romano*, Palumbo, Palermo, 1998;
470. Martin, L., *Le rapport aux successions en cas de dons de sommes d'argent*, în „La Semaine Juridique. Édition Notariale”, 1991;
471. Martin, R., *Le refoulement de la cause dans les contrats à titre onereux*, în „La semaine juridique. Édition générale (JCP. G.)”, 1983;
472. Marty, G., Raynaud, P., *Droit civil. Introduction générale à l'étude du droit et des institutions judiciaires. Les personnes*, Tome I, Sirey, Paris, 1961;
473. Marty, G., Raynaud, P., *Droit civil. Les obligations*, Sirey, Paris, 1962;
474. Marty, G., Raynaud, P., *Droit civil. Les régimes matrimoniaux*, Sirey, Paris, 1986;
475. Marty, G., Raynaud, P., Jourdain, P., *Les biens*, Dalloz, Paris, 1995;
476. Mateuț, Gh., *Procedura penală. Partea specială*, Vol. II, Ed. Lumina Lex, București, 1998;
477. Mather, H., *Restitution as a Remedy for Breach of Contract: the Case of the Partially Performing Seller*, în „Yale Law Journal”, nr. 92, 1982-1983;
478. Mathieu, M., Pillebout, J.-F., *Cadre de partage de communauté et clauses particulières relatives aux récompenses*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP N.) 1994, *Doctrine*;
479. Mathieu-Izorche, M. L., *Prêt à usage: un nouvel équilibre?*, în „Recueil Dalloz” 2001, *Jurisprudence*, (comentariu la Cass. Civ. 3me, 2 mai 2000);
480. Maury, F., *L'état liquidatif d'indivision*, în „Études à la mémoire de Christian

- Lapoyade-Deschamps”, Presses Universitaires de Bordeaux, Pessac, 2003;
481. Maury, J., *Essai sur le rôle de la notion d'équivalence en droit civil français*, t. I, thèse Paris, 1920;
482. Maury, J., *Le droit patrimonial de la famille dans le roman français du XIXe siècle*, Mélanges M. Cabrillac, Litec, Paris, 1999;
483. Mazeaud, D., *Le juge et le contrat, Variations optimistes autour d'un couple illégitime*, în „Mélanges offerts à Jean Luc Aubert”, Dalloz, 2005;
484. Mazeaud, H., *L'absorption des règles juridiques par le principe de responsabilité civile*, în „Dalloz Hebdomadaire”, 1935, *Commentaires*;
485. Mazeaud, H., Mazeaud, L., Mazeaud, J., Chabas, Fr., *Leçons de droit civil*, tome 1, vol. 2, *Les personnes. La personnalité. Les incapacités*, 8e éd., Montchrestien, Paris, 1997;
486. Mazeaud, H., Mazeaud, L., Mazeaud, J., Chabas, Fr., *Leçons de droit civil. Obligations*, tome II, premier volume, Montchrestien, Paris, 1995;
487. Mazeaud, H., Mazeaud L., *Leçons de droit civil*, tome IV, vol. 1, *Régimes matrimoniaux*, Montchrestien, Paris, 1969;
488. Mazeaud, H., Mazeaud, L., Tunc, A., *Traité théorique et pratique de la responsabilité civile délictuelle et contractuelle*, t. III, Librairie du Recueil Sirey, Paris, 1934;
489. Mazeaud, L., *L'évaluation du préjudice et la hausse des prix en cours d'instance*, în „La semaine juridique”, édition générale (JCP G.), 1947;
490. Mazilu, D., *De la Bretton Woods la moneda unică europeană – un proces complet cu elemente contradictorii, având un important impact asupra comerțului mondial*, în” *Revista de drept comercial*” nr. 11/1999;
491. Mazilu, D., *Dreptul comerțului internațional. Partea specială*, Editura Lumina - Lex, București, 2000;
492. McInnes, M., *Enrichments and reasons for restitution: protecting freedom of choice.(Canada)*, în „McGill Law Journal (Canada)”, 2003;
493. McInnes, M., *Reflections on the Canadian Law of Unjust Enrichment: Lessons from Abroad*, în „The Canadian Bar Review”, vol. 78, 1999;
494. Medrea, N. M., *Natura juridică a contractului de întreținere*, în „Studia Universitatis Babeș - Bolyai, Series Iurisprudentia”, 1969;
495. Mercoli, S., *La retroactivité dans le droit des contrats*, Presses Universitaires d'Aix-Marseille, 2001.
496. Mestre, J., *Le gérant d'affaires ne saurait prétendre à une rémunération, Observations* sous Cass.com., 15.12.1992, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1993;
497. Mestre, J., *Répétition de l'indu et erreur du solvens, observation* sous Assemblée plénière, 02.04.1993. în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1993;
498. Mestre, J., *Des restitutions consécutives à l'annulation ou à la résolution d'un contrat, observation* sous Cass. Civ. 3ème, 26 ianuarie 1994, în „Revue trimestrielle de droit civil” 1994;
499. Mestre, J., *Observation* sous Cass. Com., 29 martie 1994, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994;
500. Mestre J., Fages, B., *Conséquences de l'annulation, observation* sous Cass. Civ. 1ère, 11 iunie 2002, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2003;
501. Mestre J., Fages, B., *Les effets de la résolution du contrat, observation* sous Cass. Civ. 1ère, 11 martie 2003, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2003;
502. Mestre, J., Fages, B., *Un grand arrêt relatif aux pourparles, observation* sous Cass. Com, 26 noiembrie 2003, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2004;
503. Mestre, J., Fages, B., *Les restitutions et rien que les restitutions, observation* sous Ch.

- Mixte, 9 iulie 2004, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2005;
504. Mestre, J., Fages, B., *L'après-pourparles peut provoquer un enrichissement sans cause, observation sous* Cass. civ. 2e, 13 iulie 2004, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2005;
505. Mestre, J., Fages, B., *Clause resolutoire: jusqu'ou doit aller la loyauté du créancier, observation sous* Cass. Civ. 3, 28 septembrie 2005 în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2006;
506. Meurisse, R., *La réparation du dommage causé par une perte d'argent*, în „Gazette du Palais”, 1955, 2, *Doctrine*;
507. Micescu, I., *Curs de drept civil*, Editura All Beck, București, 2000;
508. Michaels, R., *The Functional Method of Comparative Law*, în M. Reimann, R. Zimmermann, *The Oxford Handbook of Comparative Law*, Oxford University Press, 2006;
509. Mihai, Gh. G., *Inevitabilul drept*, Editura Lumina-Lex, București, 2002;
510. Mihai, L., *Notă (II) la dec. civ. nr. 851/1981 a Tribunalul Județean Arad*, în „Revista Română de Drept” (RRD) nr. 12/1982;
511. Mihai, L., *Răspunderea locatarului pentru incendiu*, în „Revista Română de Drept”, nr. 3/1984;
512. Mistretta, P., *La durée du prêt: entre pouvoir du juge et liberté contractuelle*, în „La Semaine Juridique. Edition Générale” (JCP G.) 2000;
513. Moirin, G., *Communauté. Récompense. I. Evaluation. II. Intérêts, (note sous C. Appel Paris, decizia din 17 mai 1977 și C. Appel Paris, decizia din 16 martie 1978)*, în „Répertoire du notariat Deffrénois 1979”;
514. Moisson-Chatagnier, S., *La nouvelle appréciation du comportement fautif de l'appauvri dans l'enrichissement sans cause*, în „Revue de la Recherche Juridique – Droit prospectif”, nr. 3, 2005;
515. Molfessis, N., *La notion de principe dans la jurisprudence de la Cour de Cassation, observation sous* Cass. Civ. 1ère, 15 mai 2001, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2001;
516. Monateri, P. G., *Critique et différence. Le droit comparé en Italie*, Revue Internationale de Droit Comparé, 1999;
517. Monier, R., *Manuel élémentaire de droit romain*, tome I, Aalen, Scientia Verlag, reeditat de Editura Montchrestien, Paris, 1977;
518. Morançais-Demeester, M.- L., *La responsabilité des personnes obligées à restitution*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1993;
519. Moreau, M., *La majoration des rentes viagères en cas d'aliénation de la contrepartie*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1977;
520. Mosset Iturraspe, J., *Interpretacion economica de los contratos*, Rubinzal-Culzoni Editores, Buenos Aires, 1994;
521. Moșoiu, M., *De l'enrichissement injuste: Étude de droit comparé*, Duchemin, Paris, 1932;
522. Motica, R., I., Lupan, E., *Teoria generală a obligațiilor civile*, Editura Lumina-Lex, București, 2008;
523. Motica, R., I., Moțiu, F., *Contracte civile: teorie și practică judiciară*, Editura Lumina-Lex, București, 2004;
524. Motica, R., I., *Izvoarele obligațiilor civile*, în L. Pop, R. I. Motica, *Teoria generală a obligațiilor*, Editura Alma Mater Timisiensis Mirton, Timișoara, 2001;
525. Motica, R., I., Moțiu, F., *Contractul de vânzare-cumpărare: teorie și practică judiciară*, Editura Lumina-Lex, București, 1999;
526. Mousseron, J. M., «*Responsable mais pas coupable*» - *La gestion des risques d'inexécution du contrat*, Mélanges offertes à Ch. Mouly, livre II, Litec, Paris, 1998;

527. Muir Watt, H., *Globalization and Comparative Law*, în Reimann, M., Zimmermann, R., *The Oxford Handbook of Comparative Law*, Oxford University Press, 2006;
528. Muir Watt, H., *Propos liminaires sur le prestige du modèle américain*, Archives de Philosophie du Droit (APD), *L'américanisation du droit*, Tome 45, Dalloz, Paris, 2001;
529. Munteanu, R., *Clauza de hardship și teoria impreviziunii în dreptul comparat*, (I), (II), în „Revista Română de Studii Internaționale”, nr. 7-8/1988 și nr. 9-10/1988.
530. Munteanu, R., *Elemente de tehnică juridică privind adaptarea contractelor de comerț exterior*, Editura Academiei, București, 1990;
531. Mureșan, M., *Obiectul contractului*, în M. N. Costin, M. Mureșan, V. Ursa, *Dicționar de drept civil*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980;
532. Nicolae, M., *Prescripția extinctivă*, Editura Rosetti, București, 2004;
533. Noica, C., *Jurnal filozofic*, ediția a III-a, Humanitas, București, 2002;
534. Norma, P., *Dictionnaire chronologique des papes*, Maxi-Livres, 2003;
535. Niyonzima, M., *L'indexation de la pension alimentaire après divorce: l'exemple de quatre législations issues du Code Napoléon: Burundi, Belgique, France, Pays-Bas*, în „Revue de Droit International et de Droit Comparé”, nr. 1 - 2/1987;
536. Olaru, I., Zărnescu, C., *Unele probleme de drept în legătură cu valorificarea terenurilor cultivabile*, în „Studii și cercetări juridice”, nr. 1/1984;
537. Olmo, P. Del, *Cour de Cassation, 1ère civ., 3 février 2004 – Un prêt à usage à durée indéterminée consenti pour un usage permanent, le prêteur pouvait y mettre fin à tout moment, et si oui sous quelle(s) condition(s)?, Spanish Case Note*, în „European Review of Private Law”, nr. 3/2007;
538. van Ommeslaghe, P., *La rigueur contractuelle et ses tempéraments selon la jurisprudence de la Cour de Cassation de Belgique*, în „Mélanges Ghestin”, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2001;
539. Ourliac, P., Malafosse, J. de, *Histoire du droit privé. Les biens*, Thémis, Presses Universitaires de France, Paris, 1971;
540. Overstake, J. F., *Essai de classification des contrats spéciaux*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1968;
541. Page, H. de, *Traité élémentaire de droit civil belge*, t. III, Livre III, 1ère partie, 1936;
542. Pagliantini, S., *La risoluzione di contratti di durata*, Giuffrè Editore, Milano, 2006;
543. Palmer, G. E., *History of Restitution in Anglo-American Law*, Chapter 3, *International Encyclopedia Of Comparative Law*, Vol. 10. Restitution - unjust enrichment and negotiorum gestio / Peter Schlechtriem, chief ed., 1989;
544. Patarin, J., *Le problème de l'équivalence juridique des résultats*, thèse, Paris, 1952;
545. Patarin, J., Morin, G., *La réforme des régimes matrimoniaux*, Tome I, *Statut fondamental et régime légal*, Defrénois, Paris, 1971;
546. Patarin, J., *Fixation de la date de jouissance divise et réactualisation des évaluations en cas d'attribution préférentielle*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1987;
547. Patarin, J., *Impenses nécessaires et plus-value procurée aux biens indivis aux frais d'un indivisaire*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1987;
548. Paulin, C., *La clause résolutoire*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1996;
549. Pédamon, M., *Les incidences de la réforme monétaire de 1948 sur le droit interne des obligations en Allemagne Occidentale*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1956;
550. Penneau, J., *Corps humain* în „Répertoire Civil Dalloz”;
551. Perelman, Ch., *Droit, morale et philosophie*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris 1968;

552. Perillo, J.M., *Force majeure and hardship under the Unidroit Principles of International Commercial Contracts*, Contratacion internacional, 1998-4;
553. Perrouchot-Triboulet, V., *L'indu à trois*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2003;
554. Pesenti, E., *Il contratto atipico di posteggio*, <http://www.diritto.it/materiali/civile/pesenti.html>;
555. Petel, Ph., *Les obligations du mandataire*, Litec, Paris, 1988;
556. Petit, S., *Du sort des substituts de salaires en cas de liquidation de la communauté*, (note sous Cass. Civ. 1re, dec. din 26 septembrie 2007), în „Petites Affiches” nr. 235/23 noiembrie 2007;
557. Petrescu, R., *Considerații teoretice și practica asupra contractului de vânzare cu clauză de întreținere*, în „Studii și Cercetări Juridice”, nr. 1/1982;
558. Pfersmann, O., *Le droit comparé comme interpretation et comme théorie du droit*, Revue Internationale de Droit Comparé, 2001;
559. Philippe, C., *La récompense retrouve son sens originaire de juste indemnisation*, în „Revue Lamy droit civil”, 2008, p. 45;
560. Picod, Y., *L'obligation de coopération dans l'exécution du contrat*, în „La Semaine Juridique. Edition Générale”, (JCP G.) 1988;
561. Piédelièvre, A., *Quelques réflexions sur la maxime "Quod nullum est, nullum producit effectum"*, Mélanges P. Voirin, 1966;
562. Piedelièvre, S., *Les fruits et les revenus en droit patrimonial de la famille*, în „Revue de la Recherche Juridique - Droit prospectif (RRJ)”, 1994;
563. Pierre-François, G. - L., *La notion de dette de valeur en droit civil*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1975;
564. Piettre, A., *L'Economie allemande contemporaine (Allemagne occidentale) 1945-1952*, Librairie de Médecis, Paris, 1952;
565. Pignarre, G., *A la redécouverte de l'obligation de praestare*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2001;
566. Pignarre, G., *À la redécouverte de l'obligation de praestare*, în „Revue trimestrielle de droit civil” 2001;
567. Pillebout, J. F., *Observations pragmatiques sur les dettes de valeur*, în „Mélanges dédiées à Dominique Holleaux”, Litec, Paris, 1990;
568. Pillebout, J. F., *Réflexions sur le droit d'usufruit*, în „La Semaine Juridique. Édition notariale (JCP N.)” 1977, *Doctrine*;
569. Pimont, S., *Conséquences de l'annulation d'un contrat de vente d'immeuble: restitution et responsabilité après l'annulation (note sous Cass. Ch. mixte, 9 iulie 2004)*, în *Petites Affiches*, 16 mai 2005, n° 96;
570. Pinna, A., *La mesure du préjudice consécutif à l'exécution d'une obligation de non-concurrence illicite*, în „La semaine juridique. Édition générale (JCP. G.)”, 2006;
571. Pinna, A., *La mesure du préjudice contractuel*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2007;
572. Pivniceru, M. M., Gaiță, M., *Principalele acțiuni în justiție izvorâte din contractul de întreținere și prescripția extintivă privitoare la acestea*, în „Dreptul”, nr. 8/2003;
573. Pivniceru, M. M., Moldovan, C., *Contractul de întreținere. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2006;
574. Pivniceru, M. M., Protea, G., *Nulitățile actului juridic civil. Practică judiciară*, Editura Hamangiu, București, 2006;
575. Planiol, M., Ripert, G., Boulanger, J., *Traité élémentaire de droit civil*, vol. 1, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1948;
576. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*, tome I-II, Librairie

- Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1952;
577. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*. Tome III. *Les biens*, par Picard, M., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1952;
578. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*. Tome IV. *Les successions*, par Maury, J., Vialleton, H., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1956;
579. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*. Tome VI și VII, *Les obligations*, par Esmein, P., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1952 și 1954;
580. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*. Tome VIII. *Les régimes matrimoniaux* par Nast M., et Boulanger, J., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1957;
581. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*, Tome X, *Contrats civils, partie 1*, par Hamel, J., Givord F., Tunc A., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1956;
582. Planiol, M., Ripert, G., *Traité pratique de droit civil français*. Tome XI. *Contrats civils, partie 2*, par Rouast, A., Savatier, R., Lepargneur, J., Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1954;
583. Poisson-Drocourt, E. *Les restitutions entre les parties consécutives à l'annulation d'un contrat*, în „Recueil Dalloz”, 1983;
584. Ponsard, A, *La loi du 3 juillet 1971 sur le rapport à succession, la réduction pour atteinte à la réserve et les partages d'ascendant*, în „Recueil Dalloz”, 1973, *Chroniques*;
585. Pop, L., *Aspecte teoretice și practice privind repararea prejudiciului prin echivalent bănesc în cadrul răspunderii civile delictuale*, în M. Mureșan (coordonator), *Dinamica relațiilor sociale reglementate de lege, oglindită în teoria și practica dreptului*, Centrul de științe sociale, Cluj-Napoca, 1988;
586. Pop, L., Ursa, F., *Contribuția practicii judiciare la stabilirea unor noi criterii și modalități de determinare a întinderii reparației în cadrul răspunderii civile delictuale*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Series Jurisprudentia”, nr. 2/1989;
587. Pop, L., *Unele aspecte în legătură cu răspunderea pentru prjudiciile cauzate prin acte administrative ilegale*, în „Dreptul” nr. 9/1994;
588. Pop, L., *Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale*, Editura Lumina Lex, București, 1996;
589. Pop, L., *Drept civil român. Teoria generală a obligațiilor*, Editura Lumina Lex, București, 1998;
590. Pop, L., *Răspunderea civilă*, în L. Pop, R. I. Motica, *Teoria generală a obligațiilor*, Editura Alma Mater Timisiensis Mirton, Timișoara, 2001;
591. Pop, L., *Câteva considerații generale referitoare la categoria datoriiilor de valoare*, în „Dreptul” nr. 9/2002;
592. Pop, L., *Tratat de Drept civil. Obligațiile. Vol. I, Regimul juridic general*, Editura C.H. Beck, București, 2006;
593. Pop, L., Harosa, M., *Drept civil. Drepturile reale principale*, Editura Universul Juridic, București, 2006;
594. Pop, L., *Încercare de sinteză a principalelor teorii referitoare la fundamentele contractului, cu privire specială asupra teoriei autonomiei de voință și teoriei solidarismului contractual*, în „Revista Română de Drept Privat”, nr. 5/2007;
595. Pop L. *Scurte considerații cu privire la analiza economică a contractului, Teoria „Efficient Breach of Contract”*, în „Dreptul”, 11/2007;
596. Pop, L., *Tratat de Drept civil. Obligațiile. Vol. II, Contractul*, Editura Universul

- Juridic, București, 2009;
597. Pop, L., *Reglementările Noului Cod civil cu privire la repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale*, în „Dreptul”, nr. 6/2010;
598. Popa, I. F., *Remediile neexecutării contractului de vânzare-cumpărare din perspectiva Convenției de la Viena privind vânzarea internațională de mărfuri, (I)*, în „Revista Română de Drept Privat”, nr. 2/2008;
599. Popa, I.-F., *Discuții privind cauza imorală și ilicită în raporturile juridice contractuale dintre concubini*, în „Dreptul”, nr. 10/2001;
600. Popescu, R., *Reducțiunea liberalităților excesive*, în „Pandectele Române”, culegere de studii „140 de ani de la nașterea lui Constantin Hamangiu (1863 - 1932)”, supliment la nr. 1/2003;
601. Popescu, T. R., *Dreptul comerțului internațional*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983;
602. Popescu, T., Anca, P., *Teoria generală a obligațiilor*, București, Ed. Științifică, 1968;
603. Popineau-Dehaullon, C., *Les remèdes de justice privée à l'inexécution du contrat. Étude comparative*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2008;
604. Popp, Șt. I., *Recenzie la lucrarea „Efectele războiului asupra contractelor în jurisprudența Germaniei, Franței, Angliei și Americii de Nord”* de Dr. Kegel, G., Dr. Rupp, H., Zweigart, K., în „Pandectele Române”, 1941, Partea a IV-a;
605. Pradel, X., *Le préjudice dans le droit de la responsabilité*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence Paris, 2004;
606. Pradelle, G. de la, *Les conflits de lois en matière de nullités: Du droit interne français au droit international privé*, Paris, Dalloz, 1967;
607. Precigout, A., *La réforme des régimes matrimoniaux. Application de la Loi n. 65-570 du 13 juillet 1965*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP. N.) 1966, I;
608. Prescure, T., Schiau, I., *Actualizarea pretențiilor și evaluarea daunelor în materie comercială*, în „Revista de drept comercial” nr. 12/1999;
609. Răchită, M. E., *Implicațiile teoretice și practice ale devalorizării monetare în raporturile de răspundere civilă delictuală*, în „Studii de drept românesc”, nr. 2/1994;
610. Radouant, M. J., *De l'estimation des biens compris dans un partage*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1925;
611. Răducanu, D.-R., *Reactualizarea creanțelor ca urmare a fluctuațiilor monetare*, „Dreptul” nr. 8/2003;
612. Rams Albesa, J., *El contrato de renta vitalicia*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
613. Rams Albesa, J., *La donacion*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
614. Ranieri, F., *Les sanctions de l'inexécution du contrat en droit allemand*, în *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant-Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles-Paris, 2001;
615. Ranouil, V., *La subrogation réelle en droit civil français*, Bibliothèque de droit privé, t. 187, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1985;
616. Raynaud, P., *Les dettes de valeur en droit français*, Mélanges Brethe de la Gressaye, Editura Bière, Bordeaux, 1967;
617. Raynaud, P., *Prefață la G.-L. Pierre-François, La notion de dette de valeur en droit civil*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1975;

618. Reghini I., Diaconescu, Ș., *Introducere în dreptul civil*, vol. I, Editura Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2004;
619. Reghini, I., Diaconescu, Ș., Vasilescu, P., *Introducere în dreptul civil*, vol. II, Editura Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2007;
620. Reghini, I., *Nulitatea actului juridic*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 1983;
621. Reifergeiste, S., *Pour une obligation de minimiser le dommage*, Presse Universitaires d'Aix-Marseille, 1999;
622. Reimann, M., Zimmermann, R., *The Oxford Handbook of Comparative Law*, Oxford University Press, 2006;
623. Reinecker, H., *L'influence de la dépréciations monétaires sur le droit des obligations*, Editions du C. N. R. S., Paris, 1982;
624. Remy, Ph., *La „responsabilité contractuelle”: histoire d'un faux concept*, „Revue trimestrielle de droit civil”, 1997;
625. Riccobono, S., *La gestione degli affari altrui e l'azione di arricchimento nel diritto moderno*, în *Rivista di Diritto Commerciale*, 1917;
626. Ricœur, P., *D'un supçon à l'autre*, în A. Spire (coordonator), *L'Argent. Pour une réhabilitation morale*, Éditions Autrement, Paris, 1992;
627. Rigalle-Dumetz, C., *La résolution partielle du contrat*, Dalloz, Paris, 2003;
628. Rimke, J., *Force majeure and hardship: Application in International Trade Practice with specific regard to the CISG and the UNIDROIT Principles of International Contracts*, în „Review of the Convention on Contracts for the International Sale of Goods”, 2001-3;
629. Ripert, G., Boulanger, G., *Traité de droit civil*, tome 1, Sirey, Paris, 1956;
630. Ripert, G., *La règle morale dans les obligations civiles*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1949;
631. Ripert, G., Roblot, R., *Traité de Droit Commercial*, tome 2, L.G.D.J., Paris, 1992;
632. Ripert, L., *La réparation du préjudice dans la responsabilité délictuelle*, Dalloz, Paris, 1933;
633. Rivero Hernández, F., *El saneamiento*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
634. Rivero Hernández, F., *El mandato*, în J. L. Lacruz Berdejo, *Elementos de derecho civil. II. Derecho de obligaciones. Volumen Segundo. Contratos y cuasicontratos. Delito y cuasidelito*, Jose Maria Bosch Editor, Barcelona, 1995;
635. Rives, G., *Subrogation réelle à titre particulier et propriété immobilière*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1968;
636. Rizeanu, D., *Regimul juridic al bunurilor comune ale foștilor soți pe timpul dintre data desfacerii căsătoriei și data împărțirii lor*, în „Justiția Nouă”, nr. 8/1965;
637. Rochfeld, J., *Résolution et exception d'inexécution*, în *Les concepts contractuels français à l'heure des Principes du droit européen des contrats*, sous la direction de P. Rémy-Corlay et D. Fenouillet, Dalloz, Paris, 2003;
638. Roland, H., Boyer, L., *Locutions latines du droit français*, Litec, Paris, 1998;
639. Roland, H., *Regards sur l'absence du terme extinctif dans les contrats succesifs*, în *Mélanges offertes au Professeur Pierre Voirin*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1966;
640. Romain, J.-F., *Copropriété et autonomie de la volonté: de la copropriété volontaire à titre principal et de l'application de l'article 815 du Code civil*, în M. Hanotiau, N. Watté, *Les copropriétés*, Bruylant, Bruxelles, 1999;
641. Romani, M.- A., *La faute de l'appauvri dans l'enrichissement sans cause et dans la répétition de l'indu*, în „Recueil Dalloz”, 1983, *Chroniques XXIII*;

642. Rose, F., *Blackstone's Statutes on Contract, Tort & Restitutions*, Oxford University Press, 2009-2010;
643. Roșioru, F., *Natura juridică a datoriilor de valoare*, (I), în „Revista de Drept Privat”, Chișinău, 4/2003;
644. Roșioru, F., *Natura juridică a datoriilor de valoare*, (II), în „Revista de Drept Privat”, Chișinău, 4/2003;
645. Roșioru, F., *Accepțiunea clasică asupra naturii juridice a datoriilor de valoare*, în „Revista Română de Drept al Afacerilor”, nr. 5/2005;
646. Roșioru, F., *Considerații asupra naturii juridice a datoriilor de valoare*, în „Pandectele Române”, nr 5/2005;
647. Roșioru, F., Considerații privind executarea silită în natură a obligațiilor contractuale, în „Revista de Drept Internațional Privat și Drept Privat Comparat”, 2006;
648. Roșioru, F., *Datoriile de valoare, principiu reformativ al obligațiilor pecuniare*, în Dreptul nr. 4/2006;
649. Roșioru, F., *Ipostaze ale datoriilor de valoare*, în „Dreptul” nr. 6/2006;
650. Rouast, A., *L'enrichissement sans cause et la jurisprudence civile*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1922;
651. Rouhette, G., *La révision conventionnelle du contrat*, în „Revue Internationale de Droit Comparé”, 1986;
652. Roujou de Boubée, M.-E., *Essai sur la notion de réparation*, Bibliothèque de Droit Privé, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1974;
653. Rudden, B., Juilhard, Ph., *La théorie de la violation efficace*, în „Revue Internationale de Droit Comparé”, nr. 4/1986;
654. Sacco, R., *La buona fede nella teoria dei fatti giuridici di diritto privato*, G. Giapichelli editore, Torino, 1965;
655. Sacco, R., *La comparaison juridique au service de la connaissance du droit*, Paris, Economica, 1991;
656. Safta-Romano, E., *Practica instanțelor judecătorești din județul Vaslui cu privire la contractul de întreținere*, în „Revista Română de Drept” (RRD) nr. 7/1987;
657. Safta-Romano, E., *Sinteză de practică judiciară privind contractul de împrumut*, în „Revista Română de Drept” nr. 4/1988;
658. Safta-Romano, E., *Considerații teoretice și practice referitoare la regimul juridic al fructelor*, în „Revista română de drept”, nr. 3/1989;
659. Saint-Alary, R., *Fruits*, în „Répertoire de droit civil Dalloz”;
660. Saint-Jours, Y., *Calcul des rentes: prise en compte des éléments du salaire non déclarés par l'employeur*, în „Recueil Dalloz”, 2002, *Jurisprudence*;
661. Saleilles, R., *École historique et droit naturel*, Revue trimestrielle de droit civil, 1902;
662. San Miguel Pradera, L. P., *Resolución del contrato por incumplimiento y modalidades de su ejercicio*, Fundación Beneficentia et Peritia Iuris, Madrid, 2004;
663. Saugat, J.-F., *Le commodat, un prêt bien accomodant*, în „Revue des contrats”, 2006;
664. Savatier, R., *Dépréciation monétaire et vie juridique des contrats*, în „Recueil Dalloz” 1972, *Chroniques*, I;
665. Savatier, R., *Le vocabulaire du nouvel article 1469 C. C. français «dépense faite - profit subsistant – valeur empruntée» dans le régime de communauté conjugale de la loi du 13 juillet 1965* în *Problèmes de droit contemporain. Mélanges Louis Baudouin sous la direction de Adrian Popovici*, Presses Universitaires de Montréal, 1974;
666. Savatier, R., *Note sous Cass. Civ. 1re, 15 februarie 1973 (Communauté entre époux.*

- Indivision post-communautaire*), în „Recueil Dalloz”, 1975. II;
667. Savatier, R., *Peut-on remédier dans le contrat de mariage à l'insécurité causée dans les rapports entre époux par l'instabilité de la monnaie ?*, în „Répertoire du notariat Defrénois” 1948;
668. Savaux, E., *La fin de la responsabilité contractuelle?*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1999;
669. Savatier, R., *La théorie des obligations – vision juridique et économique*, Dalloz, Paris, 1967;
670. Scalisi, V., *Il diritto europeo dei rimedi: invalidità e inefficacia*, Rivista di Diritto Civile, 2007;
671. Schatzmiller, J., *Shylock revu et corrigé. Les juifs, les chrétiens et le prêt d'argent dans la société médiévale*, Les Belles Lettres, Paris, 2000;
672. Schlechtriem, P. H., *Restitution and Unjust Enrichment in Europe*, European Review of Private Law, 9 (2001);
673. Schmidt, J., *Libres propos sur la valeur vénale et le prix d'un immeuble ancien*, în „Petites Affiches” nr. 97/2003;
674. Schmidt-Szalewski, J., *Les conséquences de l'annulation d'un contrat*, în „La semaine juridique. Édition générale (JCP G.)”, 1989;
675. Schrage Eltjo, J. H.(ed.), *Unjust Enrichment: The Comparative Legal History of the Law of Restitution*, 2nd edition, Duncker & Humblot, Berlin, 1999;
676. Schwenger, I. H., *Restitution of Benefits in Family Relationships*, Chapter 12, *International Encyclopedia Of Comparative Law, Vol. 10. Restitution - unjust enrichment and negotiorum gestio / Peter Schlechtriem, chief ed.*;
677. Şerban, D. D., *Scurte considerații privind admisibilitatea revendicării bunului comun de către un singur coproprietar*, în „Pandectele Române” nr. 10/2009;
678. Sériaux, A., *La notion juridique du patrimoine. Brèves notations civilistes sur le verbe avoir*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994;
679. Sériaux, A., *Heurs et malheurs de l'esprit du système: la théorie du patrimoine d'Aubry et Rau*, în „Revue de la Recherche Juridique - Droit prospectif”, nr. 1-2007;
680. Serinet, Y.-M., *L'effet rétroactif de la résolution pour inexécution en droit français*, în *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant-Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles-Paris, 2001;
681. Serinet, Y.-M., *L'effet rétroactif de la résolution pour inexécution en droit français*, în M. Fontaine, G. Viney (dir.), *L'inexécution du contrat. Comparaisons franco-belges*, Bruylant, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles, Paris, 2001;
682. Serinet, Y.-M., *Faut-il «restituer» la jouissance du bien après annulation ou résolution du contrat de vente?*, în „Recueil Dalloz” 2003, *Jurisprudence*;
683. Serinet, Y.-M., *Les domaines respectifs de la remise en état par voie de restitution et de réparation*, în *Études offertes à Geneviève Viney*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2008;
684. Serinet, Y.-M., *Restitution et réparation après annulation d'un contrat de vente*, în *Contrats et obligations. Droit des obligations, Chronique sous la direction de J. Ghestin*, (notă sub Cass. Ch. Mixte, 9 iulie 2004), în „La Semaine Juridique. Édition Générale” (J.C.P. G.), 2004, I, 173, p. 1959;
685. Seube, J. B., *Résolution ou résiliation des contrats à exécution successive* (note sous Cass. civ. 3e, 30 avril 2003), în „Revue des contrats”, nr. 2/2004;
686. Seube, J.-B., *Obligation de restitution de l'emprunteur: présomption de faute et preuve contraire*, în „Revue des contrats”, 2003;
687. Sferdian, I., *Reflecții asupra raportului juridic de uzufruct*, în „Dreptul”, nr. 4/2007;

688. Sheehan D., *Unjust Factors or Restitution of Transfers Sine Causa*, ouclf.iuscomp.org;
689. Sherwin, E., *Restitution and Equity: An Analysis of the Principle of Unjust Enrichment*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
690. Silvaș, Al., *Notă la dec. nr. 1012/1953 a Tribunalului Suprem, col. pen.*, în „Justiția Nouă”, nr. 5/1954;
691. Simler, Ph., Delebecque, Ph., *Droit civil. Les Sûretés, la publicité foncière*, Précis Dalloz, 2ème éd, Paris, 1996;
692. Simler, Ph., *La nullité partielle des actes juridiques*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1969;
693. Simler, Ph., *Novation*, Juris-Classeur Civil, art. 1271 à 1281, fasc. 20;
694. Simonart, V., *Personnalité morale et copropriété*, în M. Hanotiau, N. Watté, *Les copropriétés*, Bruylant, Bruxelles, 1999;
695. Simmel, G., *Philosophie de l'argent*, Presses Universitaires de France, Paris, 1977;
696. Simms, K., *Paul Ricœur*, Routledge, London, New York, 2003;
697. Sinay - Citermann, H., *Enrichissement sans cause et communauté de vie*, în „Recueil Dalloz”, 1983;
698. Sirena, P., *The DCFR: Restitution, Unjust Enrichment and Related Issues*, European Review of Contract Law, 4 (2008);
699. Sirinelli, P., *Le quasi-usufruit*, în „Les Petites Affiches (PA)”, n° 89/26 iulie 1993;
700. Sitaru, A., *În legătură cu obligația aducerii fructelor la masa bunurilor partajabile*, în „Revista Română de Drept”, nr. 10/1977;
701. Sitaru, A., Sitaru, D.-A., *Considerații referitoare la termenul incert într-o situație specială*, în „Revista Română de Drept” (RRD) nr. 7/1983;
702. Smith, L., *Property, Subsidiarity, and Unjust Enrichment*, <http://ouclf.iuscomp.org/articles/smith.shtml>
703. Smith, L., *Restitution: The Heart of Corrective Justice*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
704. Smith, S. A., *Justifying the Law of Unjust Enrichment*, Texas Law Review, June 2001, Vol. 79, Issue 7;
705. Snijders, W., *From Pomponius to Article 6:212 Dutch Civil Code – The Vicissitudes of Tradition*, în „European Review of Private Law”, nr 3-2006;
706. Sousi, G., *La spécificité juridique de l'obligation de somme d'argent*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1982;
707. Spahr, S., *Valeur et valorisme en matière de liquidations successorales*, E. Putman, Revue des thèses, „Revue trimestrielle de droit civil”, 1995;
708. Stăncescu, St., Stamu, F., *Opinie separată la decizia Curții de Apel București nr.114 din 12 apr. 1944 a Curții de Apel București (I)*, în „Pandectele Române”, 1945;
709. Starck, B., Roland, H., Boyer, L., *Introduction au droit*, 3ème éd., Litec, Paris 1991;
710. Starck, B., Roland, H., Boyer, L., *Obligations. Régime général*, 4ème éd., Litec, Paris, 1992;
711. Starck, B., Roland, H., Boyer, L., *Responsabilité délictuelle*, Editura Litec, Paris, 1995;
712. Starck, B., Roland, H., Boyer, L., *Obligations. Contrat*, Litec, Paris, 1995;
713. Stătescu, C., Bîrsan, C., *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*, Editura All Beck, București, 2000;
714. Stătescu, C., *notă la Trib. Suprem, col. civ., dec. nr. 391/1953* în „Justiția Nouă” nr. 1/1954;
715. Stătescu, C., *Răspunderea civilă delictuală pentru fapta altei persoane*, Editura

- Științifică și Enciclopedică, București, 1984;
716. Stoffel–Munck, Ph., *Nullités et restitutions, note sous Cass. civ. 1re, 11 mars 2003, Cass. civ. 3e, 12 mars 2003*, în „Revue des contrats”, 2004;
717. Stoica, V., *Rezoluțiunea și rezilierea contractelor civile*, Editura All, București, 1997;
718. Stoica, V., *Noțiunea juridică de patrimoniu*, în „Pandectele Române”, culegere de studii „140 de ani de la nașterea lui Constantin Hamangiu (1863 - 1932)”, supliment la nr. 1/2003;
719. Stoica, V., *Drept civil. Drepturile reale principale*, vol. I (II), Editura Humanitas, București, 2004 (2006);
720. Stoica, V., *Accesiunea mobilă*, în „Pandectele Române”, nr. 5/2005;
721. Storme, M., *Harmonisation of the Law on (Substantive) Validity of Contracts (Illegality and Immorality)*, în *Festschrift für Ulrich Drobnig*, Mohr Siebeck, Tübingen, 1998;
722. Study Group on a European Civil Code, Research Group on EC Private Law (Acquis Group), *Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR)*, Sellier. european law publishers GmbH, Munich, 2009;
723. Ștefănescu, I. T., *Tratat de dreptul muncii*, Editura Wolters Kluwer, București, 2007;
724. Swadling, W., *The Role of Illegality in the English Law of Unjust Enrichment*, <http://ouclf.iuscomp.org/articles/swadling.shtml>;
725. Taisne, J. J., *La notion de condition dans les actes juridiques. Contribution à l'étude de l'obligation conditionnelle*, thèse Lille, 1977;
726. Tallon, D., *L'inexécution du contrat: pour une autre présentation*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1994;
727. Tamba, A., *Există deosebiri veritabile între cele două forme ale răspunderii civile – răspunderea delictuală și cea contractuală ? Considerații asupra capacității de a răspunde, termenelor de prescripție extintivă, întinderii reparației și solidarității pasive*, în „Pandectele Române” nr. 11/2009;
728. Tăbăraș, M., *Răspundere contractuală. Daune-interese. Culegere de practică judiciară*, Editura All Beck, București, 2005;
729. Tendler, R., *Indexation et ordre public*, în „Recueil Dalloz”, 1977, *Chroniques*;
730. Terré, Fr., *L'influence de la volonté individuelle sur les qualifications*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1957;
731. Terré, Fr., *Définir le droit*, în „Revue de la Recherche juridique – Droit prospectif” (RRJ), 1983;
732. Terré, Fr., *Introduction générale au droit*, Dalloz, Paris, 1996;
733. Terré, Fr., Lequette, Y., *Droit civil. Les successions, les libéralités*, Dalloz, Paris, 1997;
734. Terré, Fr., Simler, Ph., *Droit civil. Les Biens*, Dalloz, Paris, 1998;
735. Terré, Fr., Lequette, Y., Simler, Ph., *Droit civil. Les obligations*, Dalloz, Paris, 1999;
736. Terré, Fr., Fenouillet, D., *Droit civil. Les personnes. La famille. Les incapacités*, 7e éd., Dalloz, Paris, 2005;
737. Terré, Fr., Simler, Ph., *Droit civil. Régimes matrimoniaux*, Dalloz, Paris, 2008;
738. Terré, Fr. (dir.), *Pour une réforme du droit des contrats*, Dalloz, Paris, 2008;
739. Terța, I. D., Grigorescu, S., *Influențele economice negative. Coeficientul de inflație în raporturile contractuale de natură comercială. Inadmisibilitatea aplicării acestuia de către instanțe*, în „Revista de drept comercial” nr. 6/1999;
740. Testu, F. X., *Note sous Cass. Civ. 3e, 16 janvier 1991*, „Recueil Dalloz”, 1992;
741. Teyssié, B., *Droit civil. Les personnes*, 10e éd., Litec, Paris, 2007;
742. Teyssié, B., *L'absence. Commentaire de la loi n° 77-1447 du 28 décembre 1977*, în

- „La Semaine Juridique, Édition générale (J.C.P. G.)”, 1978;
743. Thibierge - Guelfucci, C., *Libres propos sur la transformation du droit des contrats*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1997;
744. Thibierge - Guelfucci, C., *Nullité, restitutions et responsabilité*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1992;
745. Thibierge, C., *Libres propos sur l'évolution du droit de la responsabilité*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1999;
746. Thuillier, H., *Communauté conjugale (notă sub C. Appel Paris, decizia din 2 decembrie 1977)*, în „La Semaine Juridique, Édition notariale” (JCP N.) 1979;
747. Thunhart, R., *Le paiement de l'indu en droit comparé français, allemand, autrichien et suisse*, în „Revue Internationale de Droit Comparé”, nr. 1/2001;
748. Toader, C., *Evicțiunea în contractele civile*, ediția a II-a, Editura ALL Beck, București, 1998;
749. Toader, C., Popescu, R., *Considerații în legătură cu aplicarea principiului aparenței în drept în materia moștenirii*, în „Dreptul”, nr. 9/1993;
750. Toader, C., *Programele de calculator și garanția contra evicțiunii*, în „Dreptul” nr. 10/1996;
751. Toledo, E. De, Fiora, J.-J., *Les régimes matrimoniaux en Europe*, Répertoire du notariat Defrénois 1992; Frison Roche, M.-A., *Introduction générale au droit*, Dalloz, Paris, 1992;
752. Tournafond, O., *L'influence du motif illicite ou immoral sur la validité du contrat (à propos de l'arrêt de la 1re Chambre civile de la Cour de Cassation du 7 octobre 1998)*, în „Recueil Dalloz”, 1999, *Chroniques*;
753. Tourneau, Ph. Le, Cadiet, L., *Dalloz Action, Droit de la responsabilité et des contrats*, 2000/2001, Dalloz, Paris;
754. Tourneau, Ph. Le, Cadiet, L., *Droit de la responsabilité et des contrats*, Dalloz Action, Paris, 2002-2003;
755. Tourneau, Ph. Le, *Classification des obligations. Principe de la distinction des obligations de moyens et des obligations de résultat*, Juris-Classeur Civil, art. 1136 à 1145, fasc. 20;
756. Treitel, G. H., *Consideration*, în *Chitty on Contracts*, ediția a 29-a, Sweet & Maxwell, Londra, 2001;
757. Trimarchi, P., *L'arricchimento senza causa*, Studi di diritto privato, Giuffrè, Milano, 1962;
758. Tsitseklis-Souridakis, M., *Code civil hellénique traduit par P. Mamopoulos*, Sakoulas, Atena, 1981;
759. Tudurache, D., C., *Despre un caz în care este admisibilă vânzarea-cumpărarea între soți*, în *Conferința internațională bienală Timișoara, 23-25 octombrie 2008*, Editura Wolters Kluwer, București, 2008;
760. Tunc, A., *Comment réparer, dans une économie de taxation et de rationnement, le préjudice résultant de la perte d'un bien*, în „Recueil Dalloz”, 1946;
761. Tunc, A., *Responsabilité, assurance et solidarité sociale dans l'indemnisation des dommages*, Rapport au VIIIe Congrès international de Droit comparé, Pescara, 1970, Travaux et Recherches de l'Institut de Droit Comparé de Paris, tome XXXIII, Editions de l'Épargne, Paris, 1970;
762. Țiclea, Al., *Tratat de dreptul muncii*, Editura Universul Juridic, București, 2007;
763. *Understanding unjust enrichment* / edited by Jason W. Neyers, Mitchell McInnes and Stephen Pitel. – Oxford, Hart, 2004;
764. Ungureanu, O., Juguștru, C., *Drept civil. Persoanele*, Editura Rosetti, București,

- 2004;
765. Ungureanu, O., Munteanu, C., *Tratat de Drept civil. Bunurile. Drepturile reale principale*, Editura Hamangiu, București, 2008;
766. Ungureanu, O., Munteanu, C., *Considerații asupra noțiunii și definirii bunurilor*, în „Revista română de drept privat”, nr. 1/2008;
767. *Unjust enrichment: colloquium in honour of Eltjo J. H. Schrage*, 17-19 March 2005, Amsterdam, 2006, în *European review of private law*, 2006, nr. 14 (2006);
768. *Unjustified Enrichment: Key Issues in Comparative Perspective* / ed. by David Johnston; Reinhard Zimmermann. - Cambridge: Cambridge University Press, 2002.
769. Urs, I., *Repararea daunelor morale*, Editura Lumina Lex, București, 2001;
770. Ursa, V., *Dezvoltarea de către practica judiciară a principiului reparării integrale și a principiului reparării în natură a prejudiciului*, în „Contribuția practicii judiciare la dezvoltarea principiilor dreptului civil român”, vol. II, Editura Academiei, București, 1978;
771. Ursa, V., Albu, I., *Răspunderea civilă pentru daune morale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979;
772. Uscătescu, C., (I), Bîrsan C., (II), *Regimul juridic al construcțiilor edificate pe terenul proprietatea altei persoane*, în „Revista română de drept”, nr. 5/1985;
773. Uscătescu, C., Oprîță, M., (I); Baias, Fl., (II), *În legătură cu depunerea unei sume de bani în cont curent personal la CEC în vederea cumpărării unui autoturism*, în „Dreptul”, nr. 3/1990;
774. Vareille, B., *Réflexions sur l'imputations en droit des successions*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2009;
775. Vareille, B., *Régimes de communauté: montant de la récompense due à raison des frais de licitation et de partage liés à l'acquisition d'un bien propre*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2005;
776. Vasilescu, P., *Manifestările de voință non-juridice*, în „Supliment la Pandectele Române”, nr. 1/2003;
777. Vasilescu, P., *Regimurile matrimoniale. Partea generală*, Editura Rosetti, București, 2003;
778. Vasilescu, P., *Relativitatea actului juridic civil. Repere pentru o nouă teorie generală a actului de drept privat*, Editura Rosetti, București, 2003;
779. Veaux, D., *Juris-Classeur Civil, art. 1304 à 1314, Contrats et obligations. Nullité ou rescision des conventions. Effets de la nullité*, fasc. 50;
780. Veaux, D., *Obligations alternatives*, *Juris-Classeur Civil*, art. 1189 à 1196, fasc. 53;
781. Verbaere, C., *Essai d'une théorie générale de la notion de valeur, application au droit de rétention*, în „Revue de la Recherche Juridique – Droit prospectif” nr. 3-1999;
782. Verdot, R., *De l'influence du facteur économique sur la qualification des actes d'administration et de disposition*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1968;
783. Vettori, G., *Squilibrio e usura nei contratti*, CEDAM; Padova, 2002;
784. Viney, G., Jourdain, P., *Les effets de la responsabilité*, în *Traité de droit civil sous la direction de J. Ghestin*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2001.
785. Viney, G., *Observation sous Cass. Civ. ch. mixte, 9 iulie 2004*, în „La Semaine Juridique. Édition générale (JCP. G.)”, 2005;
786. Viney, G., Jourdain, P., *Les conditions de la responsabilité*, în *Traité de droit civil sous la direction de J. Ghestin*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2006;
787. Virgo, G., *The Principles of the Law of Restitutions*, Oxford University Press, 2006;
788. Visintini, G., (dir.), *Trattato della responsabilità contrattuale, Volume Secondo. I singoli contratti. Applicazione pratiche e disciplina specifica*, CEDAM, Padova, 2009;
789. Vivant, M., *Le régime juridique de la non-présence*, în „Revue trimestrielle de droit

- civil”, 1982;
790. Vlachide, P., *Repetiția principiilor de drept civil*, vol. I, Editura Europa Nova, București, 1994;
791. Voirin, P., Goubeaux, G., *Droit civil. Tome 2. Successions-libéralités*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 2008;
792. Wagner, J. W., *Polish Civil Law*, A.W. Sijthoff, Leyden, 1974;
793. Weill, A., *Droit civil. Les biens*, Dalloz, Paris, 1974;
794. Weill, A., Terré, Fr., *Droit civil: les obligations*, 4ème éd., Dalloz, Paris, 1987;
795. Wessner, P., *Les sanctions de l'inexécution du contrat. Questions choisies*, în *Les sanctions de l'inexécution des obligations contractuelles. Études de droit comparé*, Bruylant-Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Bruxelles-Paris, 2001;
796. Wester-Ouisse, V., *Responsabilité délictuelle et responsabilité contractuelle: fusion des régimes à l'heure internationale*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2010;
797. Wicker, G., *Les fictions juridiques. Contribution à l'analyse de l'acte juridique*, Librairie Générale de Droit et Jurisprudence, Paris, 1997;
798. Winfield, P.H., Pollock, F., *Principles of Contract*, Stenevs and son, Londra, 1950;
799. Wintgen, R., *L'indemnité de jouissance en cas d'anéantissement rétroactif d'un contrat translatif*, în „Répertoire du notariat Defrénois”, 2004;
800. Wintgen, R., *Regards comparatistes sur les effets de la résolution pour inexécution*, în „Revue des Contrats” nr. 2/2006;
801. Witz, Cl., *La fiducie en droit privé français*, Economica, Paris, 1980;
802. Zamșa, C., *Reglementarea imprevizunii în Proiectul Codului Civil*, în „Analele Universității București”, nr. 3-4/2008;
803. Zamșa, C., *Teoria imprevizunii*, în „Analele Universității București”, nr. 1/2003;
804. Zamșa, C.E., *Teoria imprevizunii. Studiu de doctrină și de jurisprudență*, Editura Hamangiu, București, 2006;
805. Zénati, Fr., *La résolution de la vente entraîne nécessairement la résiliation du crédit-bail, sous réserve de l'application des clauses ayant pour objet de régler les conséquences de cette résiliation, observation sous Cass. Com., 23 octobre 1990*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1991;
806. Zénati, Fr., *Pour une rénovation de la théorie de la propriété*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 1993;
807. Zénati, Fr., *La nature juridique du quasi-usufruit (ou la métempsychose de la valeur)*, în „Études offertes à P. Catala”, Litec, Paris, 2001;
808. Zénati, Fr., *Mise en perspective et perspectives de la théorie du patrimoine*, în „Revue trimestrielle de droit civil”, 2003;
809. Zénati, Fr., Revet, T., *Droit civil. Les Biens*, Presses Universitaires de France, Paris, 2008;
810. Zimmermann, R., *Breach of Contract and Remedies under the New German Law of Obligations*, Centro di Studi e Ricerche di Diritto Comparato e Straniero, Saggi, Conferenze e Seminari 48;
811. Zimmermann, R., *Unjustified Enrichment: The Modern Civilian Approach*, 15 Oxford Journal of Legal Studies, 1995;
812. Zimmermann, R., *Restitutio in Integrum: The Unwinding of Failed Contracts under the Principles of European Contract Law, the UNIDROIT Principles and the Avant-projet d'un Code Européen des Contrats*, Revue de Droit Uniforme, 2005-4;
813. Zimmermann, R., *The New German Law of Obligations. Historical and Comparative Perspectives*, Oxford University Press, 2005;
814. Zimmermann, R., *Comparative Law and the Europeanization of Private Law*, dans

- Reimann, Mathias; Zimmermann, Reinhard, *The Oxford Handbook of Comparative Law*, Oxford University Press, 2006;
815. Zweigert, K., *Des solutions identiques par des voies différentes*, in „Revue Internationale de Droit Comparé”, 1966;
816. Zweigert, K., Kötz, H., *An Introduction to Comparative Law*, third revised edition, translated by Tony Weir, Clarendon Press, Oxford, 1998.